

BLUE BERET

DEN NORSKE FN-STYRKEN I LIBANON

KONTIGENT XXI 1988

INTRODUKSJONSNUMMER

UN

4289

BLUE BERET

Organ for Den norske FN-styrken
i Libanon

Ansvarlig utgiver:
NORCO, Naqoura

Redaktør: PIO NORCO,
kaptein Rolf Kristiansen

Redaksjonssekretær: ass PIO,
fenrik Dag Kessel

Adresse: PIO-seksjonen,
Feltpost 100, Den norske
FN-styrken,
0020 Oslo avg utland

Tlf.:
095 9724 825544 (fra Norge)
337402/391191 lj. 353/193

Opplag: ca. 2230

Utkommer 10-12 ganger i året

Lay-out: PIO/Samir A. Sader,
PAGI

Sats, repro og trykk:

PAGI, A. Hanna Bldg.
Lebanon Street, Achrafieh
East-Beirut
Tel: 335722/218511
P.O.B. 50221
Cable: Pagi
Telex: Pagi 44554 LE

Det gjøres oppmerksom på at inn-
sendte artikler, personlig signerte
artikler og synspunkter som kom-
mer til uttrykk i Blue Beret, ikke
nødvendigvis står for utgivers syn.

Forsidebildet viser UNIFIL'S
høyeste punkt: 4-14 OP i NOR
BATT. Bildene er tatt av PIO
seksjonen NORCO, PIO, Kapt. R.
Kristiansen og ass. PIO, Fenr. Dag
Kessel.

VELKOMMEN TIL UNIFIL

Dere stå nå foran seks måneders tjeneste i UNIFIL. Det vil bli seks måneder da det vil bli stilt store krav til både den enkelte og avdelingene som helhet. Skal vi makte oppgavene våre her vil jeg at høy disiplin, god orden og nøyaktighet skal kjennetegne all vår virksomhet.

Jeg vil at vi på alle nivåer skal etterstrebe høyest mulig treningsstandard ved avdelingene. Samtidig er det avgjørende at materiellet holder en høy vedlikeholdsstandard. Materiellskjøtsel er en vesentlig del av virksomheten. Dette vil tilsammen utgjøre selve grunnlaget for vår evne til å løse oppgavene vi blir satt til. En viktig del av vårt arbeid er å skape tillit til vår virksomhet. Den tillit og respekt den enkelte er med på å skape virker styrkende både innad i UNIFIL, men også utad i det miljø som vi arbeider i. Vi må derfor være klar over at det er det totale bilde av vår virksomhet som teller. Vår virksomhet

og fremtreden både i tjeneste, fritid og på permisjon.

Jeg ser det som særlig viktig at vi utvikler godt og sunt kameratskap og god og sunn avdelingsånd. Tilpasningen til forholdene vil arte seg forskjellig for den enkelte. Derfor skal vi ta hensyn til hverandre og hjelpe hverandre. Alle vil komme hit med sine egne forventninger om oppholdet. Miljøet vi skal arbeide og virke i preges av ulike kulturer, religioner og tradisjoner. Jeg vil oppfordre den enkelte til å utnytte fritid og permisjoner til å lære mest mulig. Dermed får tjenesten en større mening og nytte for den enkelte. Ved felles innsats og gjensidig støtte er jeg sikker på at den enkelte og avdelingene vil lykkes.

Jeg ønsker hver enkelt velkommen til en arbeidsom og krevende, men samtidig lærerik og givende fredsbevarende tjeneste.

Velkommen til UNIFIL!

Trond Furuho
Oberst I/Norsk kontingentsjef

MIDTØSTEN - BRENNBART OMRÅDE

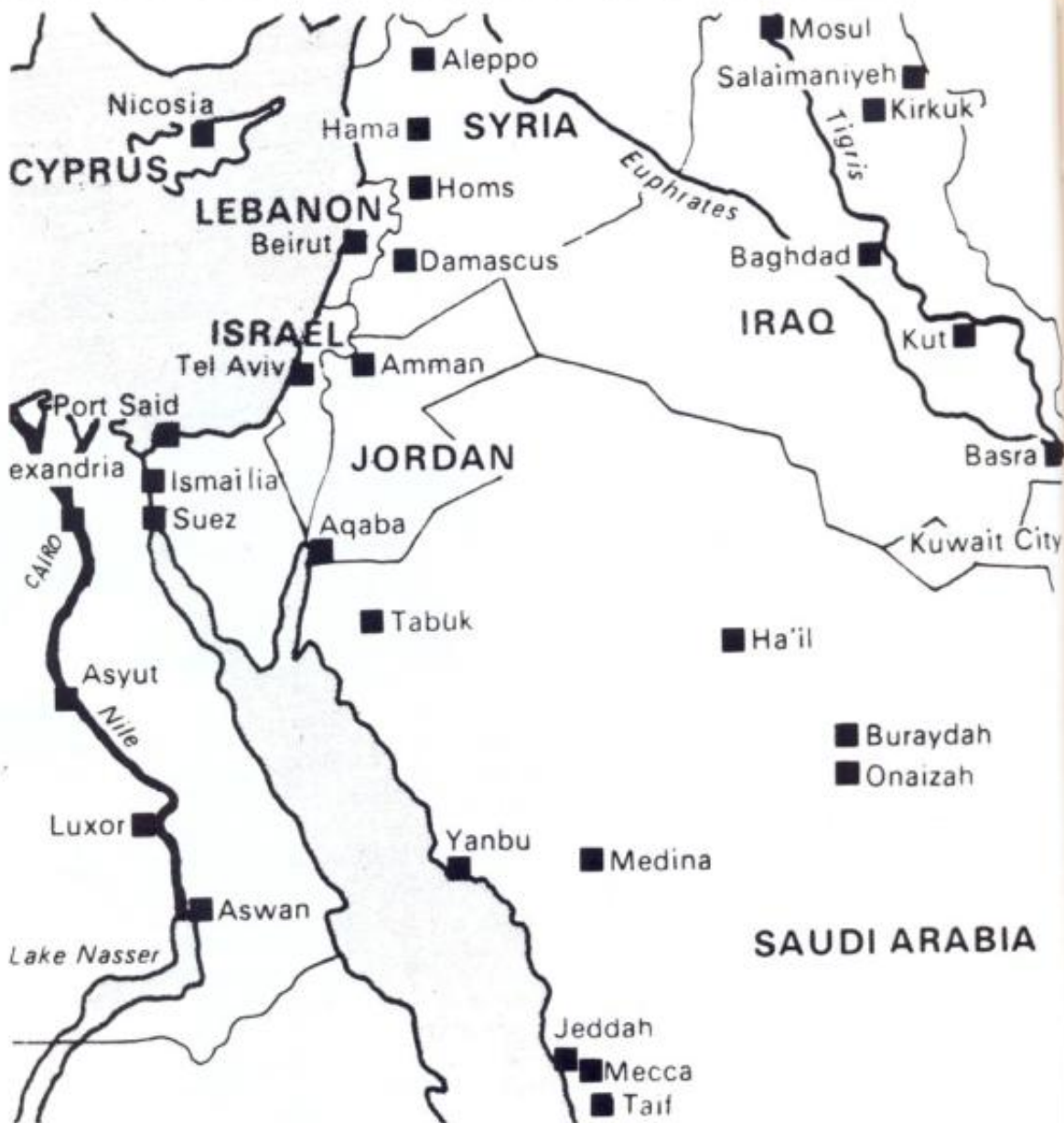
Krigen i Libanon har allerede pågått i ett dusin år. Den er en borgerkrig, men mer enn det. I tiltagende grad har den libanesiske konflikten blitt en del av et av de lengst pågående storpolitiske problemer i verden: Midtøsten-konflikten. Midtøsten har allerede gjennom mange år vært et av de mest brennbare områder i hele verden, og mange observatører mener at hvis en tredje verdenskrig noen gang bryter ut, er dette et sannsynlig sted. Og Libanon har lenge kjent konfliktens varme.

Problemene i Libanon er dels interne, en kamp om makt og innflytelse (se egen artikkel side 9). Den andre siden av krigen i Libanon er en del av Midtøsten-konflikten, som i sin kjerne er striden om staten Israels opprettelse og eksistens.

Palestina

I 1948 utropte den jødiske minoriteten i Palestina den selvstendige staten Israel. Jødene gjorde krav på landet ut i fra historiske og religiøse henvisninger — krav på det bibelske Eretz Israel, som omfatter enda større områder enn det areal Israel i dag består av.

Israel ble til i landet som til da var kjent som Palestina, et mandat område under britisk styre. Britene hadde av Folkeforbundet blitt gitt ansvaret for Palestina etter det tyrkiske (ottomanske) nederlaget i den første verdenskrig — til da hadde Palestina tilhørt det ottomanske riket. I 1946 ble en del av mandatområdet gitt selvstendighet, det som i dag er kongedømmet Jordan. I 1947 avsto Storbritannia ansvaret over Palestina, og henviste landets framtid til FN. Generalforsamlingen i FN vedtok i november 1947 en resolusjon som gikk inn for å dele Palestina i seks deler, hvorav tre (56% av arealet) skulle utgjøre en arabisk stat, de øvrige

tre (43% av arealet) en jødisk stat. Jerusalem skulle være en internasjonal sone, administrert av FN.

Da britene formelt trakk seg ut av Palestina 14. mai 1948, ble staten Israel øyeblikkelig proklamert, og FN-planen aldri satt ut i livet. Ved Israels fødsel utgjorde den jødiske befolkningen et mindretall på 40% i Palestina — opp fra 8% i 1920, etter omfattende ulovlig innvandring.

Krig

Den ensidige utropelsen av Israel førte straks til krig mellom den nye staten og de arabiske nabolandene. Den unge staten var imidlertid godt forberedt, også militært. Gjennom flere år hadde jødiske geriljaorganisasjoner vært i virksomhet, blant annet ved å rette angrep mot britene. Den senere statsminister og fredprisvinner Menachem Begin var en av de geriljalederne som av britene

ble etterlyst for terrorisme.

Israel slo angrepet tilbake, og satt igjen med et større territorium enn hva den jødiske staten var blitt tiltenkt i FN's delingsplan. Jordanske styrker okkuperte og la under seg Vestbredden, mens egyptiske styrker satte seg fast i Gaza-stripen.

Nederlaget til tross, fortsatte de arabiske stater sin diplomatiske kamp mot Israel, og rustet seg samtidig til nye militære framstøt.

Særlig ble Egypt av israelerne betraktet som en farlig fiende, og etter at president Nasser i juli 1956 nasjonaliserte Suez-kanalen, inngikk Israel en hemmelig pakt med Frankrike og Storbritannia, og invaderte Egypte gjennom Sinai i oktober samme år, med påfølgende militær intervensjon fra Frankrike og Storbritannia. Etter press fra FN og USA måtte Israel trekke seg tilbake.

Lynkrigen

I mai 1967 brygget det på ny opp til krig i Midtøsten. Egypt, Jordan, Syria og Israel mobiliserte alle, og forberedte seg til en eventuell konfrontasjon. 5. juni gikk Israel til et overraskende angrep mot flyplasser i Egypt, Irak, Jordan og Syria. Etter seks dagers kamper var den tredje arabisk-israelske krig over, og Israel hadde okkupert Vestbredden, Sinai og Golan-høydene.

Krig brøt ut på ny i oktober 1973, da egyptiske stryrker krysset Suez-kanalen, brøt gjennom den israelske Bar Lev-linjen og gjen erobret deler av Sinai. Samtidig angrep Syria på Golan. Etter vel to ukers kamper ble en våpenhvile vedtatt, etter initiativ fra FN.

Fredsslutning

I 1978 begynte de såkalte Camp David-forhandlingene mellom Egypt og Israel, med USAs president Jimmy Carter som mekler. Forhandlingene munnet ut i en fredsavtale mellom Egypt og Israel, som ble undertegnet i mars 1979. Den egyptiske president Anwar el-Sadat og Israels statminister Menachem Begin ble tildelt

Krigene i Midt-Østen er ikke av ny dato. Bildet viser jødiske soldater i kamp mot arabere i Tel Aviv i slutten av 40-årene.

Nobels fredpris for avtalen, som blant annet innebar en israelsk tilbaketrekning fra Sinai og en åpning av grensen mellom de to land.

Ingen varig Fred

Fredsslutningen mellom Egypt og Israel ble fordømt av samtlige arabiske land, og Egypt ble utstøtt fra Den arabiske liga og andre pan-arabiske organisasjoner. Egypt ble kritisert for å ha inngått en fredsavtale med Israel på ensidig grunnlag, uten at det palestinske problemet var blitt løst.

Palestina-spørsmålet er kjernespoørsmålet i Midtøsten-konflikten, og er like uløst i dag som det var da det ble skapt i 1948.

Palestinerne er de arabiske innbyggerne som befolkningen i Palestina på den tid Israel ble utropt. Flere hundre tusen palestiner ble fordrevet eller flyktet i forbindelse med opprettelsen av staten Israel; delvis som en følge av sionistiske terrorhandlinger, eller frykt for slike. De største flyktningekonsentrasjonene kom til å oppstå på Vestbredden/Jordan, i Gaza og i Libanon, og Israel har nektet flyktningene og deres etterkommere å vende tilbake til deres hjem og eiendommer.

Palestinerne i eksil har fortsatt å kreve retten til hva de betrakter som sitt hjemland. De arabiske stater har i ord, og i noen grad i handling, støttet palestinerne

krav, og opprettholder en kald krig mot staten Israel.

Midtøsten-Konflikten

Den politiske og militære konflikt vi vanligvis omtaler som Midtøsten-konflikten, bør derfor rettere kalles Palestina-konflikten. Dette er ikke først og fremst en kamp mellom de arabiske stater på den ene siden og Israel på den andre. Kjernen i spørskonflikten er Palestina-spørsmålet, hvor den palestinske befolkning i henhold til folkeretten krever et hjemland og nasjonal selvbestemmelsesrett. Dette landet er Palestina, som også Israel i 1948 forsynte seg med en stor del av, og som israelerne ikke vil gi slipp på.

Israelske styrker på vei inn i Libanon over de snøklede Hermonfjellene.

Egyptis president Anwar el-Sadat ser på israelske posisjoner over Suez-kanalen fire måneder før oktober-krigen i 1973.

Israelske soldater i Beirut, 1982.

Siden tidlig på 1970-tallet har flere palestinske grupper grepet til våpen for å fremme sitt krav, i et forsøk på å bekjempe staten Israel. I denne politiske og militære kampen blir palestinerne støttet av de fleste arabiske land.

Få palestinere mener det er realistisk å kunne vinne en militær seier over Israel — verdens fjerde

sterkeste militærmakt.

Men de ønsker å tvinge Israel til forhandlingsbordet, og i det kravet støttes de av en stadig større gruppe land i FN. Israel nekter imidlertid konsekvent å møte palestinske «terrorister» ved forhandlingsbordet, og situasjonen er like fastlåst nå som i hele perioden etter 1948.

I Midtøsten-konflikten spiller også begge supermaktene sine roller. Sovjetunionen har gjennom mange år støttet Syria og den palestinske kampen; USA gir mer økonomisk og militær bistand til Israel enn til noe annet land, og støtter det israelske synet også politisk.

MILITÆR-BALANSEN

EGYPT:

Med en mobiliseringssyrke på totalt 853 000 mann, er Egypt den største militærmakt i regionen. Egypts væpnede styrker har en stående styrke på 320 000, og en total stående styrke på 453 000 — dessuten 400 000 reservister.

Egypt ble fram til tidlig på 1970-tallet utstyrt med sovjetiske våpen, men har siden mottatt omfattende militær — og økonomisk — støtte fra USA. Egypterne har også en omfattende nasjonal våpenindustri, og er en betydelig våpeneksportør.

SYRIA:

Med et folketall på bare en femtedel av Egypts, henholdsvis 10 og 50 millioner, har Syria likevel en mobiliseringsstyrke på 840 000, og en stående styrke på 500 000, hvorav 396 000 i hæren.

Syria er utstyrt med moderne sovjetiske våpen, i tildels store mengder, blant annet 4100 stridsvogner (mot Egypts 2500).

ISRAEL:

Sammenlignet med Egypt og Syria er ikke det israelske forsvaret imponerende, i hvert fall ikke på papiret. Den stående hæren teller 130 000. Det israelske forsvaret er i stor utstrekning utstyrt med moderne amerikanske våpen, men har også selv en omfattende og avansert våpenindustri.

Israel produserer en lang rekke forskjellige våpentyper, fra maskinpistolen Uzi til Merkava tanks. En prototype på jet-jageren Lava er utarbeidet.

KRIGSFAREN

Få observatører regner med en snarlig storkrig i Midtøsten. Egypt og Israel undertegnet en fredsavtale i 1979 og det er få tegn på en ny krig mellom Israel og Syria med det første. Skulle en ny krig bryte ut er den siste muligheten mest sannsynlig, og selv om det israelske forsvaret internasjonalt har en høy stjerne, regner mange i dag Syria som en jevnbyrdig mostander.

NORGE I UNIFIL

(Foto: R. Kristiansen)

NORBATT har mistet 13 soldater på ti år. Her ser vi den norske kontingentsjefen, oberst I. T. Furuhovde (t.h.), under en minnehøytidelighet 16. april i NORBATT. S-1. Maj. Steffen Engh t.v.

Norge har vært med i det fredsbevarende arbeidet i Sør-Libanon stort sett fra den dagen UNIFIL gikk inn i området. 2. april 1978. Bare en uke etter at franskmennene gikk inn, var Norbatt etablert i det samme området som i dag.

Det første året med UNIFIL var Norge representert med fire avdelinger i styrken. I tillegg till Norbatt, kom helikoperveringen, Norair, 11. april. 26 april ble NorMedCoy etablert i Naqoura og NorMaintCoy i Tibnin.

Nor Air og NorMedCoy trakk seg ut etter henholdsvis et og to år, og ble erstattet med en italiensk helikoptervering og et svensk feltsykehus.

I dag deltar vi fortsatt med Norbatt og NorMaintCoy, samt en stor gruppe i UNIFIL HQ i Naqoura, nærmere femti mann. Da er de som tjenestegjør i MP Coy medregnet.

I tillegg har vi en norsk tropp i Force Mobile Reserve (FMR) i Fijibatts område.

Ved siden av nordmennene som tjenestegjør i Naqoura, Tibnin og i Norbatt er det ofte norske representater ved MPdetachment i Tyr, Metulla, Beirut, Nahariya og Tel Aviv, og ved MovCondetachment i Tyr og Beirut.

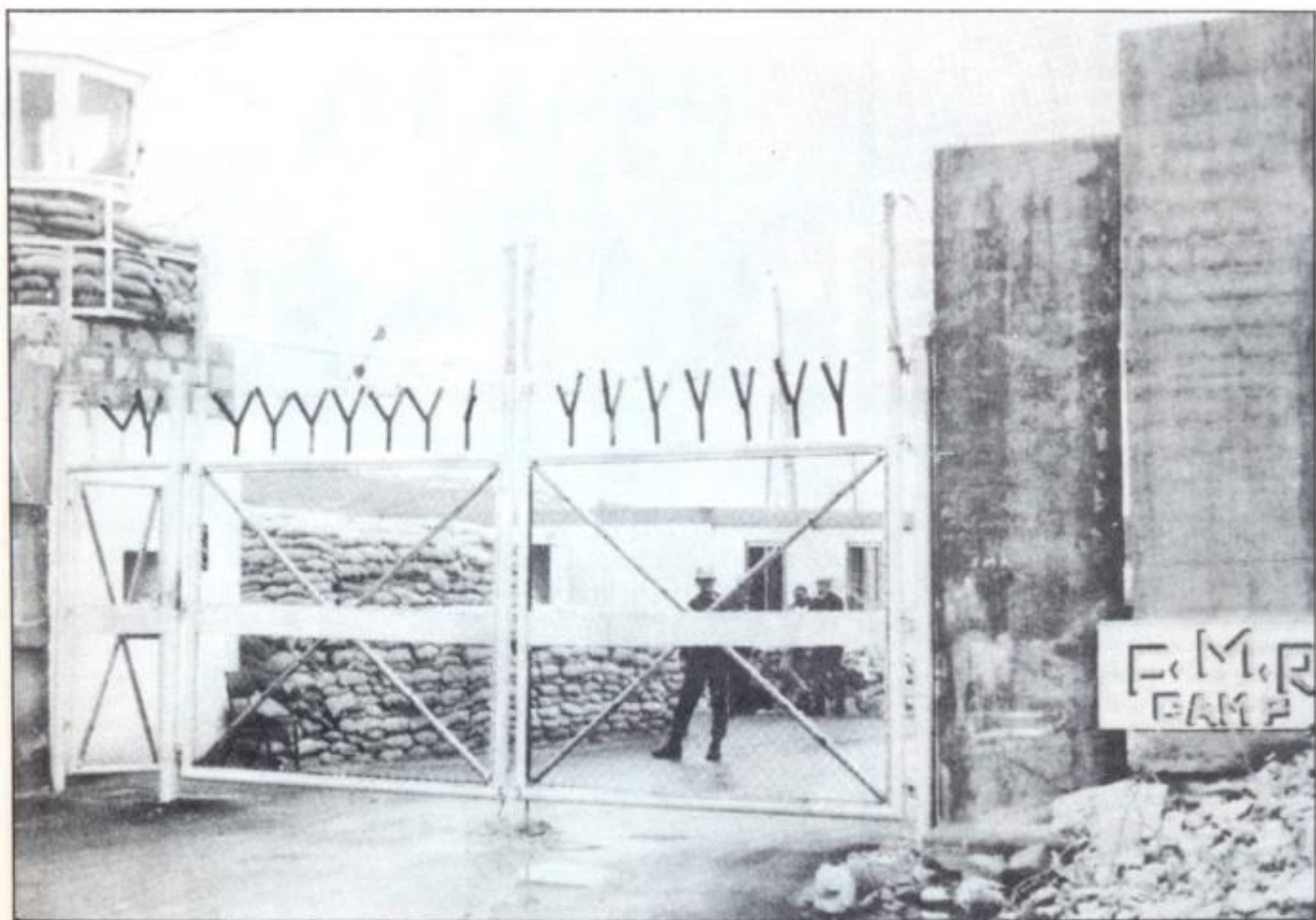
Etter at franskmennene trakk seg ut av UNIFIL høsten 1986, har vi hatt den største kontingenten i den fredsbevarende styrken. Vi er oppsatt med 894 personer, og ghaneserne er på en god annenplass.

I tillegg til de 894 jobber noen nordmenn som sivile i UNIFIL, og noen er i OGL (Observer Group Lebanon), som ligger under UNIFIL, selv om de tjenestegjør i UNTSO.

I løpet av ni år har 13 nordmenn mistet livet under FN-tjeneste; sju av dem i kamp eller tjenestelig arbeid, de andre av naturlige grunner eller ulykker utenom tjeneste.

FORCE MOBILE RESERVE

Porten inn til FMR levner ingen tvil om hvor man er.

(Foto: R. Kristiansen)

Force Mobile Reserve (forkortet til FMR) er en utrykningsstyrke – gjerne kalt UNIFILs brannkorps. Styrken er utstyrt med et stort antall pansrede personell-kjøretøyer (PPK'er) og tung bevæpning. Hele eller deler av styrken er på kort varsel i stand til å rykke ut for å rydde opp i vanskelige

situasjoner overalt i UNIFILs ansvarsområde.

Det var i august 1986 at det virkelig ble klart at UNIFIL trengte en utrykningsstyrke for å trygge personellens sikkerhet. På den tiden hadde vi en fransk bataljon i det området som nå er Ghanbatts. Det hele startet med en op-

phetet diskusjon mellom franske vaktposter og personell som ikke ville la seg kontrollere. Vaktposten følte seg truet og skjød – uheldigvis ble to libanesere drept. Dette førte raskt til en ansamling av "fightere" som angrep den franske posisjonen. Fem franske soldater ble drept og

ca. 20 såret før franskmennene fikk trukket seg ut. Med en FMR ville vi hatt en slagkraftig styrke som ville vært på plass her og avverget at dette fikk utvikle seg til en dramatisk situasjon.

FMR har deltakere fra Fiji, Ghana, Finland, Nepal og

Norge. Sjefen kommer fra Irland. Styrken skall altså først og fremst sørge for å avskrekke "armed elements" og andre fra å forsøke seg med bråk, og — om noe skulle være i emning — være på plass og sørge for å rydde opp før situasjonen utvikler seg.

Foreløpig har styrken hatt en trang fødsel fordi det har tatt lang tid å få de nødvendige PPK'er. Nå er imidlertid de fleste kommet, og i løpet av året blir de utstyrt med våpen og annet utstyr. PPK'ene er av den finske typen SISU. En egen leir for FMR-styrken er også snart ferdig. Den ligger i Fijibatts område — vel et kvarters kjøring fra verkstedkompaniet i Tibnin.

FMR har en imponerende kjøretøypark. Her er et lite utsnitt. (Foto: R. Kristiansen)

* F M R *

(Med forbehold om justeringer av tablået)

Sjef for
norsk del av
FMR: lt.
Knut Dahle
trsp. sjef:
Fenr. Innar Inndal

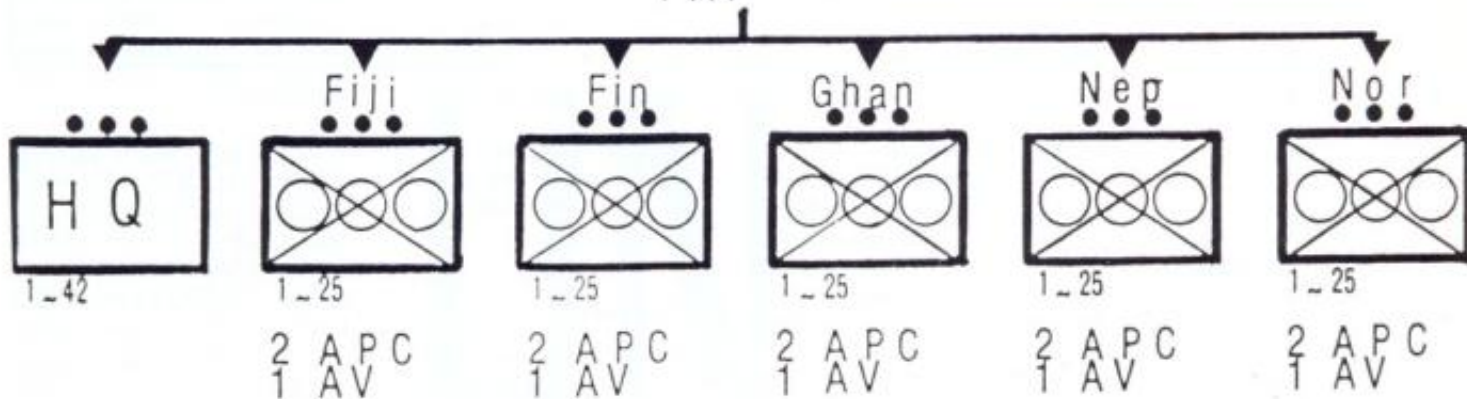
CO

1_0

HQ

2_8

1 COMD APC
1 AV

PERS: 9_175 ; VEH: 17 { 1 COMD APC
10 APC
6 AV

FN -FOR FRED

De forente nasjoner (FN) ble grunnlagt i kjølvannet av den andre verdenskrig, i oktober 1945. Fra sitt hovedkvarter i New York har verdensorganisasjonen engasjert seg i forsøk på å bilegge en rekke konflikter som har vært en trussel mot verdensfreden. Mange av fredsbestrebelsene har vært satt inn i Midtøsten.

En av metodene FN har benyttet i sitt fredsskapende og fredsbevarende arbeid, er å sette inn militære styrker under FN-kommando og -flagg. Siden 1945 har FN iverksatt 13 fredsbevarende operasjoner, hvorav sju har vært i form av fredsbevarende militære styrker. De øvrige seks har bestått av ubevæpnede, militære observatørkorps.

Først i 1948

Den første fredsbevarende operasjon FN startet, var United Nations Truce Supervision Organization (UNTSO) i 1948, en observatør-organisasjon som fortsatt er i virke. Den foreløpig sist igangsatte misjon er UNIFIL, etablert i 1978.

Av de tre fredsbevarende styrker som i dag er ute, er UNIFIL den største. De to andre finnes også i Midtøsten-regionen – UNDOF på Golan og UNFICYP på Kypros.

Selv om FNs charter ikke gir klart rom for militære operasjoner, har slike blitt vanlige, og kan innsettes etter enstemmig vedtak i Sikkerhetsrådet. Hvis ikke enstemmighet kan oppnås der, kan en operasjon likevel settes ut i livet, gjennom to tredjedels flertall i Generalforsamlingen. En forutsetning er at vertslandet samtykker i at en styrke settes inn.

FN har satt opp mange fredsbevarende styrker, som her på Gazatripen ved Middelhavskysten.

Utenfor FN-kontroll

Den første gang FN benyttet seg av militære i sitt fredsbevarende virke, var på Balkan og i Indonesia i 1947, da små grupper av observatører ble sendt ut – til Balkan også fra Norge. Men fordi disse ikke var under direkte kontroll av FNs generalsekretær, blir de vanligvis ikke regnet med i rekken av FN-operasjoner. Det samme gjelder den internasjonale styrken i Korea.

De fredsbevarende operasjoner som regnes med på listen over FNs operasjoner, er disse:

UNTSO 1948-

United Nations Truce Supervision Organization (UNTSO) ble etablert i 1948, etter den første arabisk-israelske krig. UNTSOs oppgave var å overvåke den våpenhvile som FN fikk etablert etter

forhandlinger mellom partene. UNTSO har sitt hovedkvarter i Jerusalem, og har vært sentral i etableringen av flere andre fredsbevarende operasjoner. I dag har UNTSO nærmere 300 observatører, som gjør tjeneste i Israel, Jordan, Libanon, Syria og Egypt. Norge hadde i 1986 16 observatører in UNTSO.

UNMOGIP 1949-

United Nations Military Observer GROUP in India and

Pakistan (UNMOGIP) har sin opprinnelse i konflikten mellom India og Pakistan over grenseområdene Jammu og Kashmir. Etter forhandlinger fikk FN bilagt kampene, og UNMOGIP ble satt inn i 1949. Oppgaven er å bistå de lokale myndigheter i å overvåke våpenhvilen, å observere og å rapportere. Det er totalt ca 40 observatører i UNMOGIP, hvorav i 1986 fem nordmenn.

UNEF 1956-67

United Nations Emergency Force ble sendt ut i 1956, i kjølvannet av den andre arabisk-israelske krig. Styrken ble etablert av Sikkerhetsrådet for å sørge for at fiendtlighetene opphørte, og ble satt inn i Gaza og langs grensen mellom Egypt og Israel. På sitt meste besto UNEF av ca 600 mann; styrken ble dratt ut i mai 1967 etter anmodning fra den egyptiske regjering. Norge deltok i UNEF fra starten.

UNOGIL 1958

United Nations Observer Group in Lebanon (UNOGIL) ble satt inn i Libanon i juni 1958, for «å forhindre infiltrasjon av personell og våpenforsyringer og annet materiell over Libanons grenser». UNOGIL besto av ca ett hundre observatører fra 21 land, og ble tatt ut igjen i desember 1958.

ONUC 1960-64

Operations des Nations Unies au Congo (ONUC) er den til nå største av FNs fredsbevarende operasjoner. Kongo-styrken telte på sitt meste nesten 20000 mann. ONUC ble satt inn i juli 1960 etter at belgiske styrker hadde gått inn i sin tidligere koloni for å slå ned et opprør. Styrkens oppgave var å gjenopprette ro og orden, og å sikre en belgisk tilbaketrekning. Styrken ble trukket ut i 1964 uten til fulle å ha løst sine oppgaver. Norge dettok også i ONUC.

UNSF 1962-63

United Nations Security Force (UNSF) ble satt inn i Ny Guinea (Vest-India) i 1962, etter at indonesiske styrker

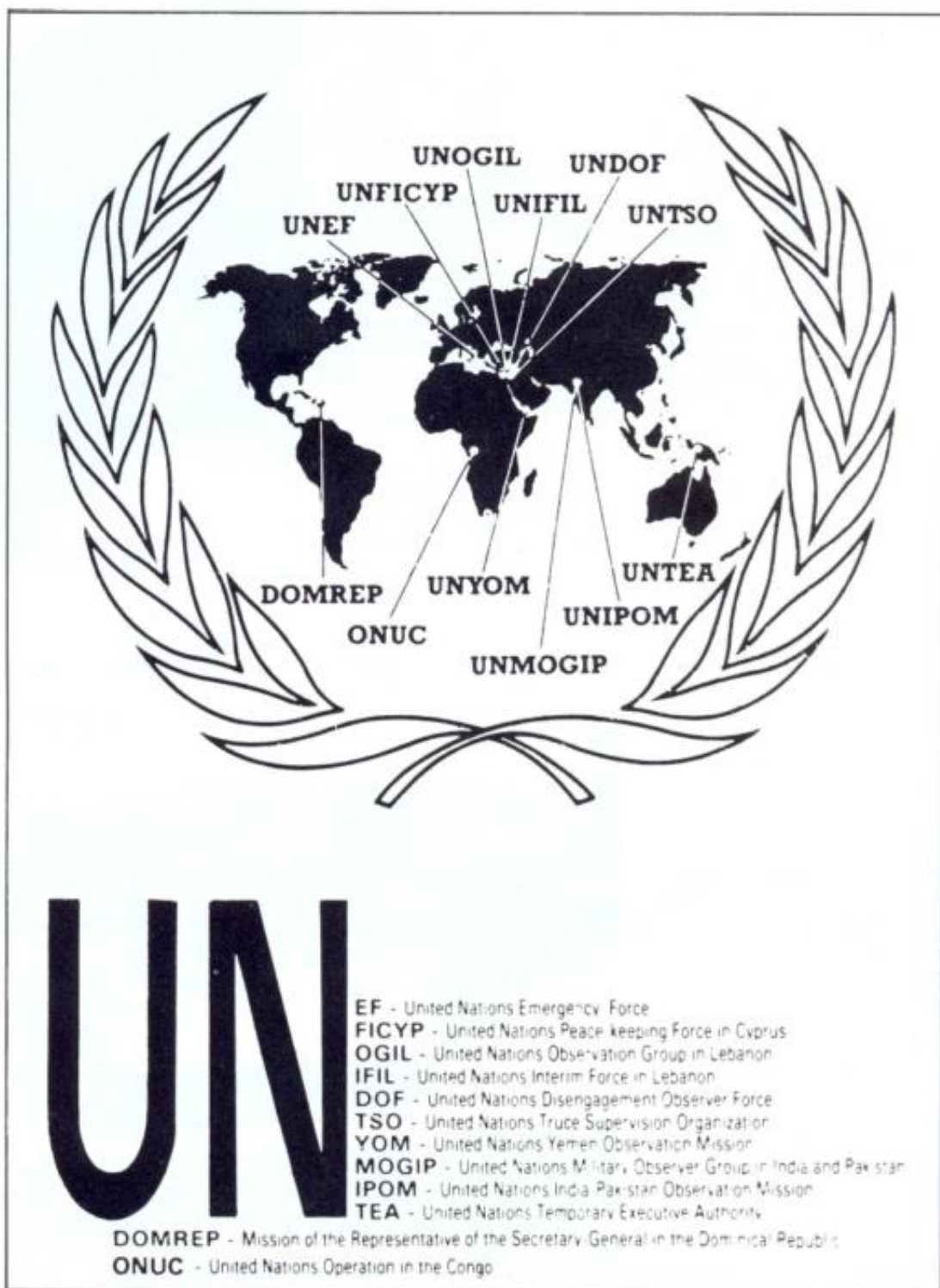
hadde gått i land i den tidligere nederlandske kolonien. UNSF skulle assistere et annet FN-organ med å sikre en fredelig avkolonisering av territoriet, og besto av 21 observatører fra seks land, sammen med 1500

soldater fra Pakistan, støttet av enheter fra USA og Kanada.

UNYOM 1963-64

United Nations Yemen Observation Mission besto av en gruppe observatører og

støtteavdelinger fra Kanada og Jugoslavia, og ble satt inn i Yemen etter at et statskupp der i 1962 hadde ført til borgerkrig med internasjonal innblanding. UNYOMs oppgave besto utelukkende i å observere og å

rapportere, og operasjonen – som også hadde norske deltagere – ble avvirket i 1964 uten at krigen ennå var over.

UNFICYP 1964-

United Nations Peacekeeping Force in Cyprus (UNFICYP) ble satt inn etter at sammenstøt mellom del gresk-kypriotiske og tyrkisk-kypriotiske befolkningen på øya i 1963 truet med å tiltrekke seg utenlandsk intervensjon. De første troppene kom til Kypros i mars 1964, og UNFICYP hadde på det meste vel 6000 mann. Danmark og Sverige har hver en bataljon på Kypros.

UNIPOM 1965-66

United Nations India-Pakistan Observation Mission (UNIPOM) var en forsterkning av UNMOGIP etter at en konflikt mellom India og Pakistan oppsto ved grensen i 1965. Operasjonens oppgave var å overvåke våpenhvilen mellom de to parter, observere og rapportere til sikkerhetsrådet.

DOMREP 1965-66

Etter den amerikanske invasjonen i Den dominikanske republikk i 1965, opprettet Organisasjonen av amerikanske stater er en internasjonal polistyrke for å bistå med å gjenopprette normale forhold i landet. FN's generalsekretær sendte en særlig representant til øya for å mekle mellom partene, og misjonen ble avsluttet etter at valg var blitt avholdt i 1966.

UNEF II 1973-79

Den andre United Nations Emergency Force (UNEF II) ble satt inn etter tredje arabisk-israelske krig, som startet med at Egypt krysset Suez-kanalen og gikk inn i Sinai i oktober 1973. FN fikk gjennomslag for en våpenhvile, og sendte en styrke for å påse at den ble overholdt. UNEF II assisterte tilbaketrekningen av israelske og egyptiske styrker og etablerte en buffersone mellom de to parter. Etter den egyptisk-israelske fredsavtalen av 1979 ble UNEF II trukket ut.

UNDOF 1974-

United Nations Disengagement Observer Force (UNDOF) var også et resultat av 1973-krigen mellom Israel og Egypt/Syria. Israel okkuperte deler av Golan, og en spent situasjon oppsto mellom de to land selv etter at krigen var over. Israel og Syria kom fram til enighet om å atskille sine styrker, og UNDOF ble satt inn i en buffersone mellom de to. Styrker har holdt denne sonen, og overvåker i tillegg våpenhvileavtalen. I dag er styrken på ca 1330 mann, fra fire land.

UNIFIL 1978-

United Nations Interim Force in Lebanon (UNIFIL) ble etablert i mars 1978 etter den israelske invasjonen av landet samme måned. UNIFIL ble satt inn for å sikre en israelsk tilbaketrekning, å gjenopprette internasjonal fred og sikkerhet, og hjelpe libanesiske myndigheter i å overta kontrollen over den sørlige del av landet. Norske styrker var blant de første som kom til UNIFIL.

I 1987 hadde UNIFIL ca 5500 mann fra ni nasjoner i sin oppsetning.

VÆPNET TIL TENNENE

Libanon er et eldorado for våpenhandlere. Landet er lite, men tett befolket – og det er få som ikke besitter et eller annet våpen.

Intet land i verden er så voldspreget som dagens Libanon. En hel generasjon har vokst opp med krig og brutalitet, og alderen på soldatene blir stadig yngre. Milits-soldater i 15-årsalderen er helt vanlig, yngre soldater ingen sjeldenhet.

Broget bilde

Den politiske og militære situasjon i Libanon er uoversiktlig. Det eksisterer en stor mengde fraksjoner, politiske parti såvel som tradisjonelle klaner har sine egne private hærer. Her slåss kristne mot muslimer, men kristne grupper slåss tidvis også innbyrdes, og ofte ryker muslimske grupper i tottene på hverandre.

Motstandskamp

Etter den israelske invasjonen i 1982 økte de muslimske militsgrupperingene sin tilstedeværelse i Sør-Libanon, som en nasjonal motstandsbevegelse mot inn-trengerne. Midt på 1980-tallet var det ikke PLO, som Israel invaderte for å jage ut, som var blitt israelernes farligste fiende men den muslimske motstandsbevegelsen.

Amal – håp på arabisk – har vært ledende i kampen mot okkupasjonsmakten, men har i 1986-87 mistet mye av det militante initiativet til den mer ytterliggående Hezbollah – «Guds parti». Mange ganger er det

Amal-milits i Vest-Beirut. Før syrerne kom inn i byen kontrollerte shilaene store deler av Vest-Beirut.

vanskelig å se noen grense mellom Amal og Hezbollah, men det er vanlig å regne Hezbollah som langt mer ytterliggående.

SLA

Ved den israelske tilbaketrekningen i 1978 overdro Israel kontrollen over et landstykke nord for grensa til major Saad Haddad og hans kristne milits. Siden er denne blitt stadig nærmere knyttet til Israel, og blir både betalt, trent og utstyrt av det israelske forsvaret.

Haddad-styrkene, eller South Lebanon Army (SLA), har ca tusen soldater (våren 1987), og bemanner en rekke poster i Sør-Libanon- enkelte av de sammen med israelske styrker. I UNIFIL blir SLA omtalt som De Facto Forces (DFF), og dette er den enkelte milits som UNIFIL i sitt daglige virke kommer mest i kontakt med.

Beirut

Mens SLA sammen med israelerne (IDF) kontrollerer et belte

sør for UNIFIL AO, har Amal kontrollen over kystbyen Tyr, hvor UNIFIL har en forsyningsavdeling. Både Amal og Hezbollah har betydelig innflytelse i den vestre del av AO, mens ingen milits har noe fotfeste i Norbatts område.

De fleste militsgrupperingene finnes i hovedstaden Beirut, med kristne grupperinger i øst, muslimske i vest. De fleste militsene har åpnet egne havner, hvor import er tollfri, bortsett fra en flat avgift til militsen – en av deres inntektskilder.

KRISTNE

I Sør-Libanon er South Lebanon Army utgruppert i beltet mellom Israel og UNIFIL AO, i den såkalte Enklaven.

I øst-Beirut og Libanons kristne områder finns flere militsgrupperinger. Den viktigste er Lebanese Forces, som har utspring i Falangistpartiets militsia lebanese Forces er splittet i en pro-syrisk og en anti-syrisk fraksjon.

En annen kristen militia er Zghorta Liberation Army, som er pro-syrisk.

DRUSERE

Den drusiske befolkningsgruppen i Libanon er ledet av Jumblatt-klanen, og Walid Jumblatt er leder for det sterke druserpartiet Progressive Socialist Party (PSP).

Det er bare en drusisk milits, PSP-militsen, som har hatt kontroll over deler av Vest-Beirut, og som står sterkt i Shouf-fjellene og delvis i Bekaa-dalen.

PSP har vært alliert både med PLO og Amal.

SHIAER

Den mest betydningsfulle shiittiske bevegelsen er Amal, som både er en politisk bevegelse og en militsgruppering. Amal står sterkt både i Vest-Beirut og i Sør-Libanon, og er blitt støttet av Syria.

Iran støtter også Hezbollah som er en rival til Amal for oppslutning fra Libanons shiaer. Ytterliggående, militant gruppering med fotfeste i Beirut og Sør-Libanon.

SUNNIER

Mourabitoun er den dominerende militsen blant sunniene. Tradisjonelt sterk i Beirut, men er blitt fortrent derfra, og står sterkest i Saïda i dag. Nasseristisk-orientert i ideologi, og har mottatt noe støtte fra Syria.

En fundamentalistisk sunnisekt, Tawhid, hadde fotfeste i Tripoli, men er nå fragmentert, og har dels gått inn i Hezbollah.

LIBANON - BORGERKRIG OG INVASJON

I tolv år har krig rast i Libanon, en krig som hele tiden har hatt flere fronter. Det er både en borgerkrig mellom stridende libanesiske fraksjoner, og en forlengelse av Midtøstenkonflikten. Det er

en krig med lokale og fremmede aktører, en kamp om sosial og økonomisk makt-og religiøs innflytelse.

Den Libanesiske borgerkrigen regnes vanligvis fra 1975, men allerede i 1958 ble den første runden utkjempet. Siden 1975-76 har den rast med varierende styrke, og med sterkt skiftende allianser.

Borgerkrigen

På overflaten kan borgerkrigen i Libanon se ut til å være en religionskrig. En slik framstilling er imidlertid sterkt forenklet, og de dypere årsaker har i prinsippet ikke noe med religion å gjøre.

Hovedtendensen i krigen er en kamp mellom kristne og muslimer. Men samtidig er det en kamp om politisk makt – og her faller brikkene på plass. Muslimene har liten politisk innflytelse i de styrende organer i Libanon, og har satt seg fore å tilkjempe seg mer makt. Denne kampen rettes mot de kristne, som er den gruppen som i henhold til gammel tradisjon

har mest makt. Når muslimer slåss mot kristne er det derfor først og fremst en kamp om makt og bestemmelsesrett, ikke en religions-strid.

Maktkampen

Den libanesiske befolkning er sterkt religiøst splittet, og landets regjerende organer er sammensatt etter størrelsen på de religiøse grupperingene.

Fordelingen av maktposisjoner er fastlagt i den såkalte Nasjonalpakten fra 1943. Den slår fast at landets president skal være en maronittisk kristen, at statsministeren skal være en sunni-muslim, at presidenten for nasjonalforsamlingen skal være shiamuslim etc. I parlamentet skal de kristne til sammen ha 55 av 99 plasser, og i alle deler av statsforvaltningen skal forholdet mellom kristne og muslimer være som fem til fire.

Maktfordelingen fra 1943 er

basert på en befolkningssammensetning som i dag er helt uaktuell. Det er ingen tvil om at muslimene er i klart flertall i Libanon idag, og av de enkelte religiøse gruppene er det shiaene som er størst. Samtidig er det det shiaene som har minst politisk makt, og det er jevnt over shia-befolkningen – i Sør-Libanon og i det sørlige Vest-Beirut – som utgjør de fattigste lag av befolkningen i Libanon.

Shiaenes kamp

Kjernen i borgerkrigen i Libanon i dag er derfor shiaenes kamp for makt politisk innflytelse, og for sosial framgang. De krever en omfordeling av den politiske makten i landet, et krav som det kristne mindretallet til nå ikke har villet imøtekomme.

Shiaene har også vært ledende i den nasjonale motstandskampen mot den israelske okkupasjonen, og har hatt ulike allierte – både

palestinere og drusere. (Se side 11 for oversikt over militsgrupperinger).

Palestinerne

Etter sammenstøt med jordanske myndigheter i 1970, flyttet PLO sitt hovedkvarter til Beirut. Samtidig bygde PLO opp et betydelig militært nærvær i Sør-Libanon, noe organisasjonen hadde den libanesiske regjeringens samtykke til, i henhold til en avtale fra 1969 («Cairo-avtalen»).

Det palestinske nærværet i Sør-Libanon og i de store byene langs kysten (Tyr, Saida, Beirut, Tripoli) var en kime til konflikt med lokalbefolkningen, og et påskudd for israelerne til å angripe palestinske såvel som libanesiske målsom hevnaksjoner mot palestinske aksjoner rettet mot Israel.

Invasjon 1978

14. mars. 1978 gikk Israel til invasjon av Libanon, og rykket

inn i landet til Litani-elva, for å bekjempe palestinske posisjoner. Med 20-25.000 soldater, støttet av stridsvogner, artilleri, fly og marinefartøyer klarte israelerne å bekjempe den palestinske motstanden. Etter vedtak i FNs Sikkerhetsråd ble en fredsbevarende styrke (UNIFIL) opprettet for å påse en israelsk tilbaketrekning.

Invasjon 1982

I juni 1982 invaderte Israel igjen Libanon, i «Operasjon fred for Galilea». Denne gang gikk styrkene helt nord til Beirut, som ble omringet og heftig bombet. Målet var å drive PLO ut, noe som lyktes i august med evakueringen av palestinske soldater fra Beirut. En multinasjonal styrke ble satt inn som en del av denne overenskomsten.

Offisielt trakk Israel seg ut av Libanon i 1985, men en «Sikkerhetssone» ble opprettet, og ca 1500-3000 soldater har vært stående i denne sonen. Av FN og UNIFIL betraktes Israel fortsatt som en okkupasjonsmakt.

Syria

Syriske styrker intervenerte i borgerkrigen i 1976, og har siden blitt stående. Opprinnelig var syrerne en del av en pan-arabisk fredsbevarende styrke, men siden har de operert på egne vegne. Antall syriske soldater i Libanon er ca 20-25.000, som står øst og nord i landet.

Høsten 1986 ble ca 1000 syriske soldater utplassert som en del av en fredsplan i Vest-Beirut. I februar 1987 ble ytterligere ca 7000 satt inn, med oppgave å avvæpne og fordrive militsgrupperingene fra byen, og ta over makten i samarbeid med regjeringshæren – Lebanese Army.

FAKTA OM LIBANON:

Areal: 10435 km²

Folketall: Ca 2,6 millioner

Styreform: Republikk

Statsoverhode: President Amin Gemayel (1982-88)

Statsminister: Salim Hoss (1987)

Hovedstad: Beirut (Ca 1,2 millioner innbyggere)

Forsvar: Den 18000 mann store nasjonalhæren gikk i oppløsning under borgerkrigen, og en ny nær på 37000 mann ble dannet i 1983.

Økonomi: Handel og finans har minnet i betydning under krigen. Jorbruk (oliven og tobakk) i sør og øst, industri rundt storbyene.

I februar gikk store syriske styrker inn i Beirut for å stoppe krigshandlingene i det muslimske Vest-Beirut.

Etter ti år med UNIFIL er kontakten med sivil-befolkningen meget god, spesielt barna. Her er det kapteinene Kristiansen (t.v.) og Carlsen som "omringes" i Chebaa.

1. mars 1978 ble 35 mennesker drept da en palestinsk geriljagruppe angrep en buss ved Tel Aviv. Tre dager senere svarte Israel med å sende 20-25.000 mann inn i Libanon, støttet av stridsvogner, artilleri, fly- og marinefartøyer. Israel invaderte Sør-Libanon for å opprette en sikkerhetssone nord for sin grense. Invasjonen var en blanding av en

hevnaksjon mot geriljaaksjonen ved Tel Aviv og et forsøk på å hindre senere aksjoner mot mål i Israel.

15. mars klaget den libanesiske regjering til FNs sikkerhetsråd over at Israel hadde invadert Sør-Libanon. I sin klage slo regjeringen fast at den ikke var ansvarlig for den palestinske

tilstedeværelsen sør i landet, og at den ikke hadde noe med palestinske kommandooperasjoner.

19. mars opprettet FNs sikkerhetsråd United Nations Interim Force in Lebanon (UNIFIL), etter forslag fra USA. I resolusjon 425 (1978) kreves det at Israel skal trekke seg helt ut av Libanon, og at UNIFIL skal oppfylle følgende mandat:

- UNIFIL skal bekrefte tilbaketrekkingen av de israelske styrker.

- UNIFIL skal gjenopprette internasjonal fred og sikkerhet.

- UNIFIL skal bistå den libanesiske regjering i å ta tilbake den effektive autoritet over området.

Det ble også bestemt at UNIFIL skulle settes sammen av FNs medlemsland så snart som mulig, og i samarbeid med UNTSO.

Et forsterket iransk kompani fra UNDOF og et svensk fra UNEF ble avsatt til UNIFIL, sammen med et mov-condetachment og en sambandsgruppe fra den kanadiske UNEF-kontingenten, for å unngå forsinkelser.

Bare to dager etter vedtaket i sikkerhetsrådet godtok FNs generalsekretær tilbud fra Frankrike, Nepal og Norge om å sende styrker, senere fra Senegal og Nigeria.

Franskmennene ankom Libanon 32. mars, nordmennene en uke senere og nepaleserne midt i april.

Siden 1978 har UNIFILs ansvarsområde vært det samme, men fordelingen av ansvarsområde til de enkelte bataljonene har variert etter som nasjoner/bataljoner har forsvunnet eller kommet til.

Da UNIFILs styrker kom inn i Sør-Libanon i mars/april 1978, fylte de tomrommet etter hvert som Israel trakk seg tilbake. Målsettingen, som var å komme helt ned til Israels grense, greide man ikke å oppfylle. Israel nektet det og overlot et belte (Enklaven) til SLA, ledet av Saad Haddad (død 1984). UNIFIL har heller ikke siden greid å deployere helt ned til grensen, og dette er en av de største hindringene for at den fredsbevarende styrken skal kunne oppfylle sitt mandat.

UNIFILs første Force Commander, general Erskine, kontrollerer israelsk tilbaketrekking fra en posisjon vest i UNIFIL AO i slutten av april 1978.

I 1982 invaderte Israel igjen Libanon. «Operasjon Fred i Galilea», kalte israelerne aksjonen. UNIFILs enheter ble beordret til kun å opptre defensivt. Israels styrker tok seg gjennom UNIFILs områder på flere akser, og 8.juni, to dager etter invasjonen startet, lå hele UNIFIL innenfor israelskokuert område. Først i 1985 trakk Israel seg ut igjen, men ikke fullt og helt. De opprettholdt en sikkerhetssone, som inkluderer «Enklaven» men som går litt lenger nord, og som går inn i deler av UNIFILs område. Blant annet ligger hele Norbatt i «Sikkerhetssonen».

I tillegg til de seks feltbataljonene (Ghanbatt, Nepbatt, Fijibatt, Irishbatt, Finbatt og Norbatt) har UNIFIL et hovedkvarter i kystbyen Naqoura. Her holder også forsyningsbataljonen (Frenchlog og Swedlog) til, sammen med feltsykehuset (Swed-MedCoy), og helikoptervingen (ItalAir).

UNIFIL ledes til daglig av Force Commander, selv om FNs generalsekretær formelt er UNIFILs øverste sjef.

For å oppfylle sitt mandat benytter UNIFIL seg av en rekke observasjonsposter (OP) og sjekkposter (CP) for å overvåke og rapportere det som skjer innenfor vårt ansvarsområde. Inntil september 1986 hadde UNIFIL tilsammen 116 bemannede CPer og OPer, men 40 posisjoner ble lagt ned fordi det ikke lenger var hensiktsmessig å ha dem etter dagens behov.

Gjennom patruljering og kontroll av kjøretøyer forsøker UNIFIL å hindre at militsgrupperinger kommer inn i AO, slik at man kan tjene som en buffer mellom Israel og millitsgrupperingene. UNIFIL har ingen arrestmyndighet av såkalte væpnede elementer, men våpen som forsøkes bragt inn UNIFIL AO kan beslaglegges.

I dag har de totale utgifter for å holde UNIFIL igang, nådd opp i over 400.000 dollar pr. dag (ca. tre millioner kroner). Fra mars 1978 fram til i dag, har det trolig kostet over ni milliarder kroner å holde den fredsbevarende styrken i gang.

Norske styrker på vei mot Norbatt 5, april 1978-. Bildet er tatt mellom Marjayoun og Ebel es Saql.

NORBATT

ALENE I FJELLENE

Helt alene, isolert fra de andre avdelingene i UNIFIL, ligger Norbatt. Lengst øst i Sør-Libanon, fra 600-700 til 1500 meter over havet opp mot Hermon-fjellene, er vel 650 nordmenn stasjonert, i landlige omgivelser hvor naturen nesten minner om den vi

I Libanon er avstandene små. Fra Norbatts «hovedstad» Ebel es Saqi til Libanons hovedstad Beirut er det ikke mer enn 11-12 mil å kjøre. Men det er mange år siden man kunne kjøre dit problemfritt.

Norbatts ansvarsområde, eller AO som det forkortes til, er heller ikke stort. Fra øst til vest er avstanden mindre enn 15 kilometer, og fra nord til sør rundt fem. Totalt flateinnhold er 55 kvadratkilometer, som en ganske vanlig norsk kommune.

Hele Norbatt ligger innefor den israelske sikkerhetssonen, som den eneste bataljonen i UNIFIL. Noen av de andre bataljonene er delvis innefor sikkerhetssonen, men bare Norbatt har hele sin virksomhet innefor israelsk okkupert område.

Som okkupasjonsmakt har Israels Defence Forces (IDF) rett til fri ferdsel på hovedveiene i området, det samme har SLA som er israelernes allierte i Libanon.

kjenner fra Norge. Dype daler, myke, lange åsrygger og ville fjellformasjoner danner rammen om åtte små og store byer som har vært midlertidig hjemsted for 15-16000 nordmenn gjennom de ti årene UNIFIL har eksistert.

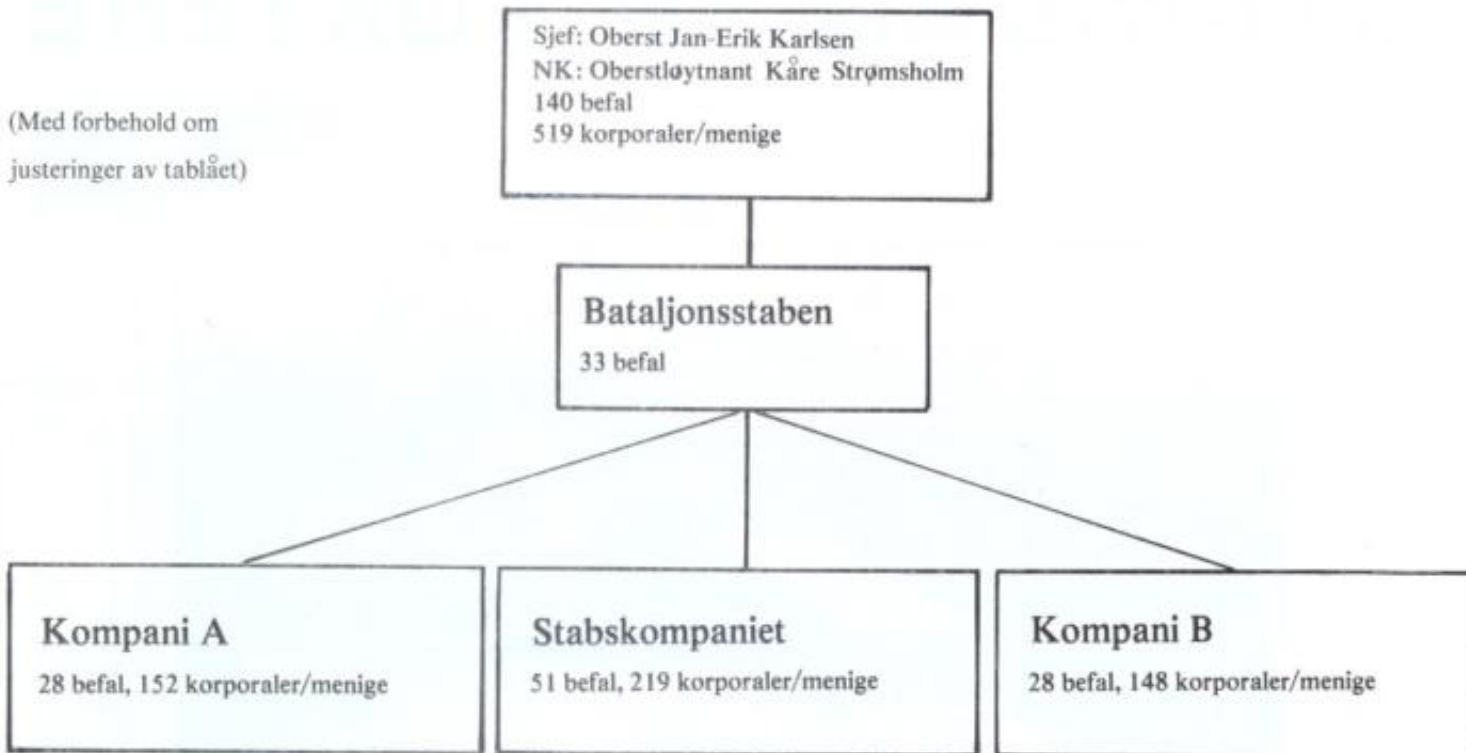
SLA, den Sør-Libanesiske Armé, er den eneste milits som har soldater fra Norbatt AO. Flere unge gutter fra byene i Norbatt er med i arméen, som også omtales som De Facto Forces, DFF.

Amal, shia-muslimenes organisasjon som har sin egen hær, står meget sterkt i Sør-Libanon, men ikke i Norbatts område. Forklaringen på det er meget enkel: Det finnes nesten ikke shia'er i Norbatt.

I et halvt år bor vel 650 nordmenn sammen med rundt 20.000 libanesere i Norbatt. Gjennom tjenesten på sjekkposter, observasjonsposter, patruljer og i andre gjøremål bidrar vi til å gjøre situasjonen tryggere for de som har Raschaya, Kaoukaba eller Chebaa som bosted. Det er nettopp derfor vi er i Libanon: skape en tryggere situasjon for dem som hører hjemme der.

NORBATT

(Med forbehold om
justeringer av tablået)

FAKTA OM NORBATT

Befolkning: Ca. 20,000
Flyktninger: Rundt
280 i
vårt område

Religioner: 9% kristne
7% drusere
7% shiaer
77% sunnier

Beliggenhet: Sør-øst i Libanon
Avstand til UNIFILs
vestre A0: 15 km.
Avstand til Israel
(Metulla): 10 km.
Avstand Norbatt —
Oslo: Ca. 3700 km.
CP/Op-tjeneste: Noe under 35
CPer og OPeri drift hele døg-
net.

Patruljer: Opp mot 30 patruljer
hver natt.

Veipatrulje sent en kveld i Norbatt.

KOMPANI A

LITANIDALENS VOKTERE

Sjekkpostene på hovedveien gjennom Norbatt, ved "blue line" nedenfor Ebel es Saqi og ved "blue line" ved Kaoukaba betjenes av Kompani A. Dette er det to mest trafikkerte sjekkpostene i Norbatt med hundrevis av passerende biler daglig. Sammen med de andre sjekkpostene ved Norbatts grenser er dette de viktigste stedene for å forhindre at vapen, ammunisjon og sprengstoff kommer inn i Norbatt.

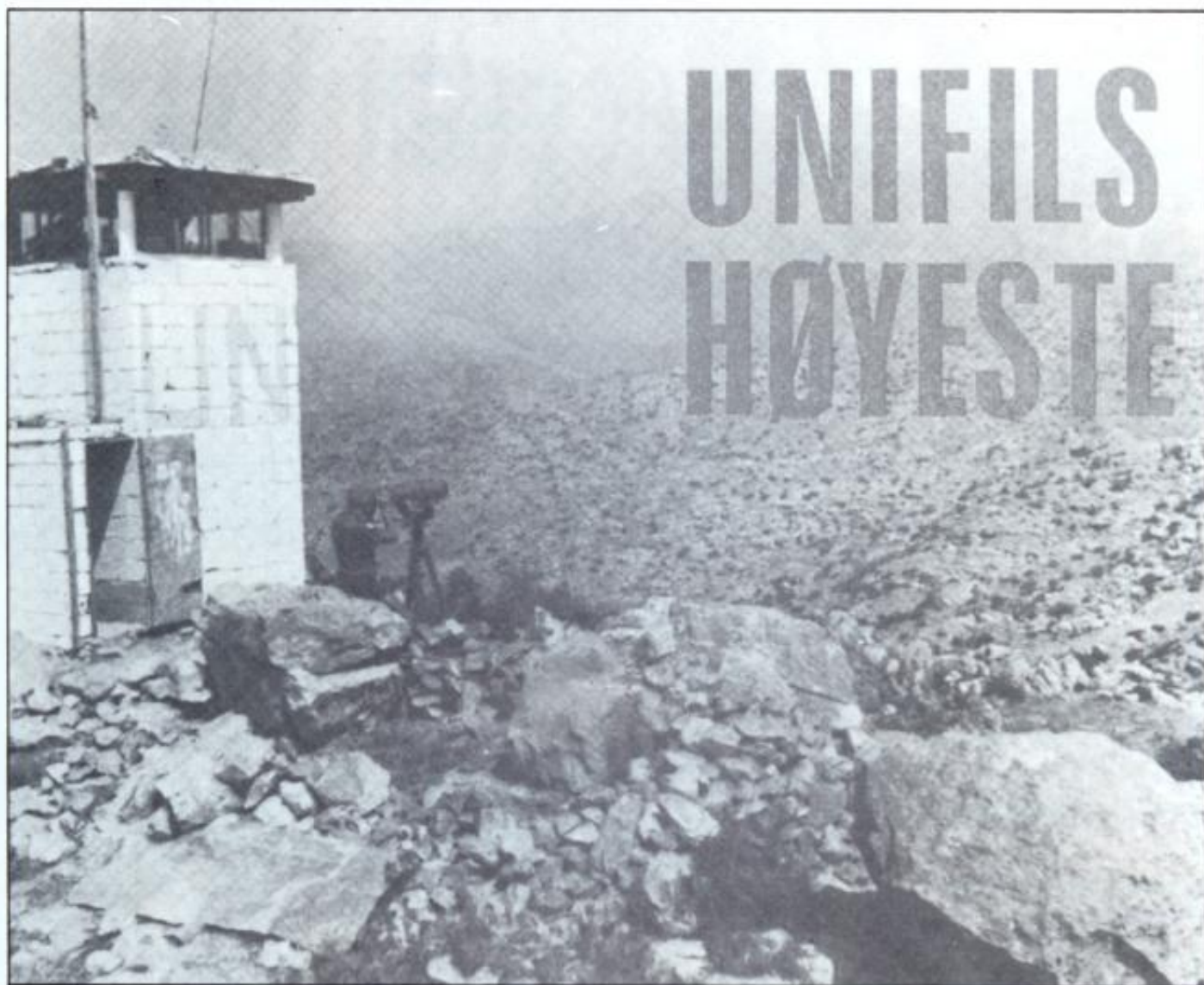
Bortsett fra den mekaniserte troppen (oppsatt med elleve pansrede personell-kjøretøyer) som er

forlagt i Ebel es Saqi, ligger resten av kompani A i den vestre delen av Norbatt. I byene Kaoukaba og Blat har kompaniet posisjoner med sjekkposter, observasjonsposter og patruljer som arbeidsfelt. Kp A bemanner dessuten to Norbatt-posisjoner som ligger utenfor selve AO, nemlig 4-15 som ser utover Metulla og 4-18 som ligger ved Kardela bro.

Totalt er det ca. 180 mann som tjenestegjør i kp A. For et par kontingenter siden ble det gjort en undersøkelse over hvor mange timer en soldat i dette kom-

paniet jobbet pr. uke. Resultatet viste at gjennomsnittsbetjeningen var 89 timer pr. uke, men enkelte uker kunne det være opptil 101 timer i de verste leave-periodene. Det er ingen grunn til å tro at det andre geværkompaniet, kompani B, har noe lavere arbeidstid, og noen av troppene i stabskompaniet ville også kommet høyt opp i en slik undersøkelse.

Om noen skulle tro at det er ferie å være på FN-tjeneste, tar de altså grundig feil...

1490 meter over havet ligger UNIFILs høyeste posisjon, Observasjonspost 4-14. Et lag fra kompani B, sammen med hundefører og hund ligger en måned i strekk på posisjonen. Med døgnvakt i observasjonstårnet, og patrulje hver natt er det

1490 meter over havet ligger UNIFILs høyeste posisjon, observasjonspost 4-14. Et lag fra kp B, sammen med hundefører og hund ligger en måned i strekk på posisjonen. Med døgnvakt i observasjonstårnet – og patrulje hver natt – er det et hardt liv på 4-14, som på de fleste andre posisjoner i Norbatt.

Det spesielle ved 4-14, er at det

tar minst 40 minutter å gå dit fra den nærmeste posisjonen, som er sjekkposten 4-13 ved Kfar Chouba. For å gjøre det lettere å komme til 4-14, er det nå satt igang veibygging dit.

Hver dag går en ung gutt sammen med eselet sitt opp til 4-14 med vann og mat. Ofte har han med seg videokassetter,

et hardt liv på 4-14, som på de fleste andre posisjoner i Norbatt.

I 1988 ble det fullført en ny vei til 4-14 som vil gjøre all transport lettere.

sjokolade og brus til den eneste Norbatt-posisjonen som ikke har daglig besøk av selgere i bil, eller har en butikk like i nærheten.

De som er på 4-14, har sitt troppshovedkvarter i Kfar Hamam. I Raschaya el Foukhar holder kompanisjefen og kompanistaben til, og litt lenger vest har kp B to leire, 4-8 og 4-9. Disse

har sjekkposter, observasjonsposter og patruljetjeneste på timeplanen. I Cheeba holder resten av kp B til. Også her er observasjonsposter, sjekkposter og patruljer hver eneste natt nok til å fylle arbeidstida (og vel så det) også i Cheeba.

Totalt består kp B av vel 170 personer, derav 28 befal.

STABSKOMPANIET

I Ebel es Saqi holder stabskompaniet til, sammen med bataljonsstaben. Kompaniet fungerer nærmest som en serviceinstans for hele bataljonen.

De eneste troppene i stabskompaniet som ikke holder til i Saqi er pionertroppen og hundetroppen. Oppgaven til pionertroppen er mange. I første rekke gjør de alt av ingeniørarbeider. Det kan være minerydding, diverse gravearbeider, bygging og riving av smått og stort. Alle i pionertroppen har vært i tilsvarende tropp på Evjemoen i Norge.

Trentroppen er veldig god å ha. Kjøkkenpersonalet og proviantlaget ligger under trentroppen. Det samme gjør transporten, verkstedfolkene og depotet.

Sambandstroppen betjener blant annet veksleren (telefonsentralen) og Radio Norge, slik at vi kan ringe hjem. Assistentene på bataljonsopsen kommer også fra sambandstroppen. På sambandsverkstedet kan de reparere det meste av utstyret som finnes i bataljonen fra små telefoner til store radiostasjoner. Linjelaget er også meget viktig, for at vi hele tiden kan ha kontakt pr. telefon. Linjene blir nemlig ofte ødelagt av forskjellige årsaker.

I stabstroppen inngår leiravdelingen med leirverkstedet og vannbilsjåførene, pluss mange andre spesialfunksjoner som PX-assistant, velferdsassistenter osv.

Sanitetstroppen sørger for at vi holder oss friske, eller at vi blir friske igjen etter sykdom. Tre leger, tre sykepleiere pluss en heltropp med sykevoktere og andre viktige funksjoner på saniteten inngår i troppen. Det gjør også hygienelaget som inspiserer hele UNIFIL.

I stabskompaniet inngår også MP-gruppen og hundetroppen, som begge er relativt store i forhold til det vi er vant med hjemmefra.

Totalt er det rundt 270 hoder i stabskompaniet, som er et høyt tall i forhold til det som er vanlig i Norge.

"SERVICESENTRALEN"

NORMAINTCOY

Portvakten ønsker deg velkommen til NorMaintCoy.

Midt inne i den irske bataljonens ansvarsområde ligger det norske verkstedkompaniet, NorMaintCoy. 160 nordmenn og 19 sivilansatte jobber for å hjelpe hele UNIFIL. Av en bilpark på nesten 1500 biler i UNIFIL har NMC ansvaret for reparasjoner

Særlig på kjøretøysiden har NorMaintCoy de siste årene hatt litt problemer med å fylle kvoten. Bilmekanikere har i likhet med resten av bilbransjen gode dager i Norge med rekordhøye salgstall, og dermed fyker også lønningene i været. Det gjør at det ikke er spesielt gunstig økonomisk sett å tjenestegjøre i Libanon, men ved hjelp av en stor rekap-prosent, går kabalen opp til hver kontingent.

I NorMaintCoy i forrige kontingent var det hele fem «trekaper» og 41 vanlige rekaper til de

forskjellige avdelingene. Det er en mye høyere prosent enn vi har i Norbatt eller blant de norske i Naqoura.

For å løse de oppgavene NorMaintCoy er satt til å løse, er kompaniet delt opp i fem tropper. **S t a b s t r o p p**, kjøretøy/verkstedtropp, sambandstropp, spesialtropp («spessen») og lagertropp. Troppene er igjen oppdelt i seksjoner, som bergingsseksjon, reparasjons- og instruksjonslag, verkstedseksjon med verksteder

og vedlikehold på over 550 av disse. De fleste er store, tyngre kjøretøy. I tillegg har NorMaintCoy ansvar for reparasjon av aggregater og sambandsutstyr, som radar og telefoni/radio samt kikkerter og annet optisk utstyr.

for J-20 og andre kjøretøy, generator og spesialseksjon, radiotelefoniseksjon, radarseksjon, elektrooptisk seksjon, regnskap-, lager-, innkjøp og gjenvinningseksjon. I stabstroppen inngår kompanikontoret, kjøkken, paymaster, PX, kvartermester, velferd, prest, sambandsoperatører, transportavdeling og leirmesteren med sine folk.

Det er en stor bredde i NMCs arbeidsoppgaver, og de krever

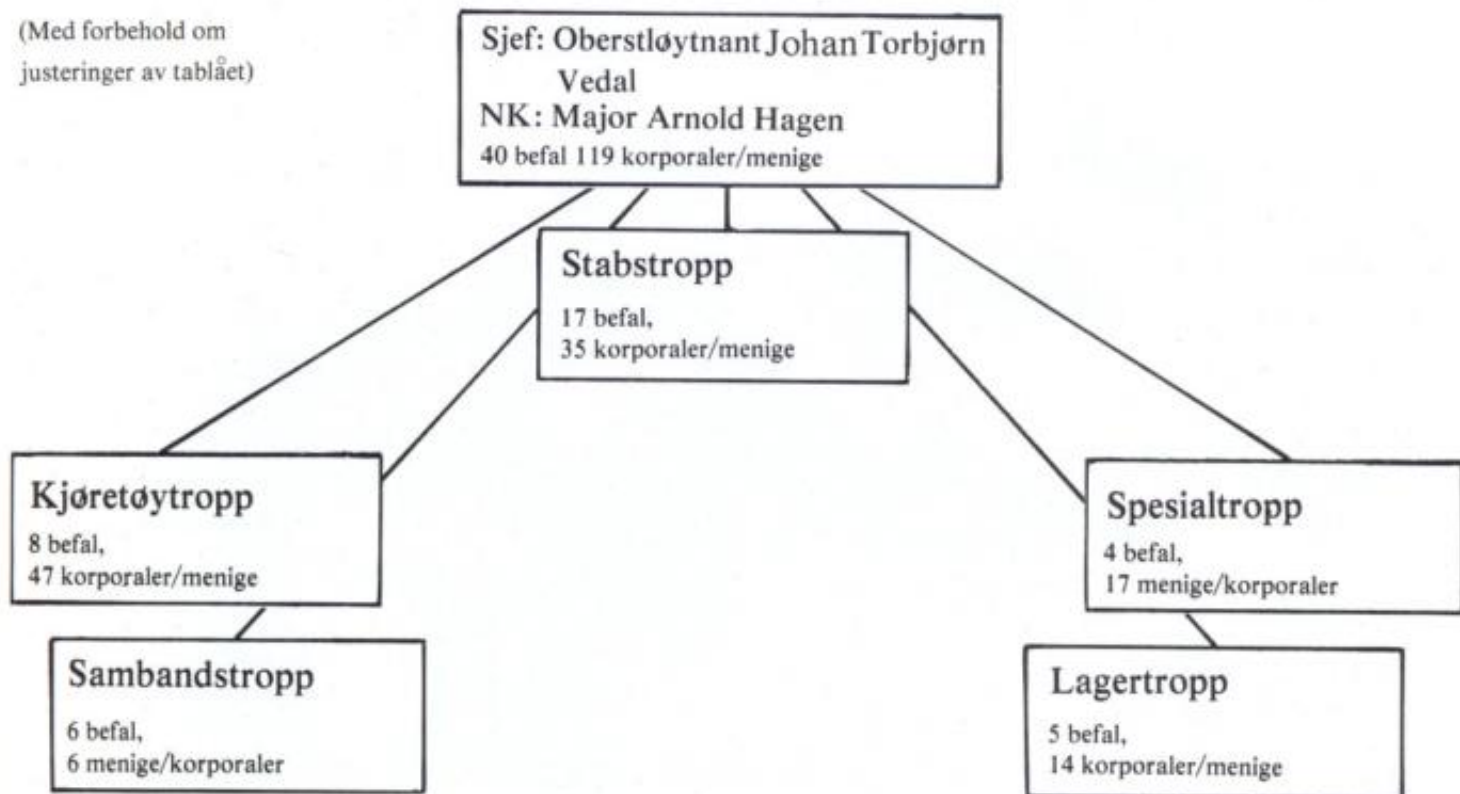
toppfolk på de fleste avdelinger. Gjennomsnittsalderen i NorMaintCoy er høyere enn for eksempel i Norbatt, på grunn av at det kreves flere eksperter til de forskjellige avdelingene. Det gjør igjen sitt til at samholdet mellom soldater og befal er spesielt godt.

— Vi lever tett sammen, er alle avhengige av hverandre og derfor blir omgangstonen gemyttlig. Slik blir det, når man jobber i teamwork som her, sier soldater og befal i NorMaintCoy.

HELE UNIFILS VERKSTEDKOMPANI

NORMAINTCOY

(Med forbehold om justeringer av tablået)

NorMaintCoys - eskorte bil, Mad Max, med eget røykleggingsanlegg.

NORBATT

ER BRA Å HA

— Hvis Norbatts folk vil trekke seg ut av Chebaa beordrer jeg hele byen til å legge seg i veien foran deres biler. Norbatt har vært her i ni år, og vi har hele tiden hatt et godt forhold. Det har vært rolige forhold i byen og vi har alle fått mange norske venner, sier mouchtaren i Chebaa. Mouchtaren er en valgt «høvding» i byen, dog ikke det samme som borgermester.

Mouchtaren av Chebaa er en av de mektigste menn i Norbatts område. Han har i alle år kjempet mot at noen militser skal få gro opp i byen. Da major Saad Haddad stengte veien til Chebaa fordi mouchtaren nektet at guttene i byen skulle la seg verve til SLA, svarte mouchtaren med å stenge vannforsyningen til Marjayoun. Det varte ikke lenge før Haddads hær åpnet veien igjen.

Mouchtaren har gang på gang understreket hvor viktig det er at UNIFIL er i Sør-Libanon, og hvor viktig det er for hans by å ha Chebaa-group til stede.

— Det ville ikke fungert her uten UNIFIL, sier mouchtaren, og har ganske sikkert hele byen med seg også i de ordene.

Noe mer enn bare gode ord finner vi blant annet i Ebel es Saqi. Da nordmennene kom til byen i 1978 var det ingen mennesker igjen i byen. I dag er det offisielle tallet rundt 1000, mens det i virkeligheten nærmer seg 1500 mennesker i Norbatts «hovedstad». Også i de andre byene i Norbatt er det økende folketall.

De som dro til Beirut som flyktninger for ti år siden, kommer tilbake. De bygger opp husene sine, begynner å dyrke jorda igjen og det som kanskje er det aller viktigste: De sender barna på skole igjen. De ser en grunn til at barna skal få en utdannelse for at de skal vokse opp til en bedre framtid.

I Chebaa blir en stor del unge mennesker sendt til Beirut på skole og universitet, for at de skal kunne bruke utdannelsen sin til å bygge opp et samfunn igjen. En dag håper de alle at Libanon igjen

er en fredelig plass, uten okkuperanter og uten UNIFIL. Først da har vi oppfylt vårt mandat.

Alle er ikke like glade for den kulturpåvirkningen som har fulgt med nordmennene i Norbatt. Den

musliske tro og tradisjon har blitt vesentlig mykere gjennom ni år, og ungdommen har kanskje blitt mer vestlig orientert enn de ville blitt uten UNIFILs tilstedeværelse. Denne op-

pykingen av tro og kultur kan være både negativ og litt positiv, men selv de mest konservative troende innrømmer at alt ville vært verre uten UNIFIL i Sør-Libanon.

Mouchtaren i Ebel es Saqi, Yousef Sa'adeh forteller at det var litt av et sjokk for mange av beboerne å komme tilbake til Saqi og se fullt av nordmenn i kortbukse der:

— Enkelte familier var betenkt over å vende tilbake til Ebel es Saqi og disse nordmenn som gikk i noe vi syntes lignet på underbukser. Vi var ikke vant med det, men nå er vi det.

Vi føler oss mye tryggere etter at nordmennene kom. Livet er blitt fredeligere og roligere i Ebel es Saqi med Norbatt, folk føler en trygghet de ikke hadde før UNIFIL kom til Sør-Libanon.

Med jevne mellomrom møtes overhodene i alle byene i Norbatt til samtale, for å diskutere problemer som kan ha oppstått. Det ville vært utenkelig bare for få år tilbake, at ledere med forskjellige religiøs bakgrunn møttes til fredelig samtale.

Sett fra et humanitært synspunkt gjør Norbatt en god innsats. Humanitærkomiteen, som ledes av NK i bataljonen, har et relativt romslig budsjett, som fordeles på humanitære tiltak som kan hjelpe store deler av de som bor i området. I prinsippet er det lagt opp slik at de som får tildelinger må gjøre noe selv for å ha noe glede av tildelingen. De må hjelpe til for å få iverksatt hjelpe-tiltakene, naturligvis med Norbatts hjelp.

Mouchtaren i Chebaa er en stor personlighet. Her i samtale med gruppesjefen i kont, XX kaptein Bjørn Carlsen.

UNIFIL

Ni nasjoner deltar med styrker til UNIFIL pr 1987. Til sammen teller styrken ca 5500, etter at en delvis fransk tilbaketrekning reduserte tallet med ca 400 høsten 1986. Dermed ble Norge

det land som har flest mannskaper i UNIFIL, hårfint foran Ghana.

Norge har deltatt i UNIFIL siden starten i 1978, og det samme har Frankrike. Av dagens bidragsyttere, kom også Fiji og Irland i oppstartingsåret, mens Nepal har kommet tre ganger, med to avbrudd.

14 land

Totalt har 14 nasjoner til nå bidratt med tropper til UNIFIL.

Disse har vært med, men har siden trukket seg ut:

Canada
Iran

Nederland

Nigeria
Senegal

I dag står ni forskjellige nasjoner igjen, nemlig:

Fiji
Finland

Frankrike

Ghana
Irland

Italia
Nepal
Norge
Sverige

MER ENN NORGE!

Åtte bataljoner

Hvert av de bidragsyttende land bidrar med en bataljon hver, unntatt Italia, som stiller en helikopterverving på knappe 50 mann. UNIFIL består av seks infanteri- bataljoner fra Fiji, Finland, Ghana, Irland, Nepal og Norge – og to forsyningsbataljoner fra Frankrike og Sverige. Som en del av den siste hører det svenske

sanitetskompaniet (Swed-MedCoy), som tok over etter Norge i 1980. Itair tok over etter den norske helikoptervervingen (Norair) i 1979.

I tillegg ble uttrykningsstyrken Force Mobile Reserve (FMR) opprettet i 1987. Styrken er sammensatt med en tropp fra hvert av de land som deltar i FN-

styrken med en bataljon.

Utveksling

Mens miljøet i UNIFILs hovedkvarter i Naqoura er svært internasjonalt, kan bataljonene – og særlig Norbatt på grunn av dens geografiske beliggenhet – bli noe mer sosialt isolert. Likevel vil mange tjenestegjørende i UNIFIL få muligheter til å treffe soldater fra andre land – en viktig del av

Libanon-oppholdet er å få utvekslet erfaringer, sivile som militære, med folk fra andre land.

I NorMaintCoy er mulighetene til å komme i kontakt med andre lands mannskaper større enn i Norbatt; dels ligger verkstedkompaniet i den irske bataljonens ansvarsområde, dels har kompaniet mye med materiell fra andre avdelinger å gjøre.

Blant miner og "BLINDGJENGERE"

Av kaptein
Rolf
Kristiansen

(Denne artikkelen sto i Blue Beret 4/88)

Miner og "blindgjengere" — ueksploberte granater og bomber — det er lumske og uberegnelige saker. Noe av det farligste man gjør i Sør-Libanon er å undervurdere disse forholdene.

Dessuten er minerydding, desarmering eller sprengning av granater eller bomber både vanskelig og farlig. Det er det samme hvor godt man forsøker å gjøre jobben, sikker på om man har alt under kontroll blir man aldri.

Det finnes derfor utallige eksempler på tragedier som følge av at noen "trodde" at et område var sikkert. Ting som lander på bakken uten å eksplodere kan ligge slik i årevis og ikke være synlig før plutselig en dag. I Norge finner man stadig eksplosiver som er inntakte etter over 40 år i sjø eller på land! I Sør-Libanon har krigshandlingene "bare" pågått en ti års tid..... bare til ettertanke.

Man kan bruke avansert minesøkermateriell, men det kan hende at ekkoet blir dempet av steiner eller andre gjenstander. Regnvær og dyrking av mark kan føre til at minene eller granatene plutselig en dag ligger der. På et annet sted i dette blad står et intervju der det blir fortalt at etter å ha brukt en sti hver dag i fire måneder, er det plutselig 4-5 personer som går på miner akkurat på denne stien!

Derfor var PI-troppssjef Kleiv Grinden ganske klar i sine formuleringer da vi en solrik dag i mars skulle være med ut for å sprengte cluster (bomber/miner sluppet fra fly eller skutt med artilleri) og gamle artillerigranater. Til tross for at området vi skulle bevege oss i var dyrket i ti år, så er det alltid en mulighet for at "noe" plutselig ligger der — og da er det for sent.

— Hvis noen løper uti der og mister

beinet, så kommer jeg f..... ikke ut og henter'n!, ropte Grinden da noen var på vei ut i olivenlunden. Nei, minesøkeren måtte gå først og resten snorrett etter ham.

Det første oppdraget var et stykke ut av vei omtrent midtveis mellom 4-8 CP og Rachaiya. Teamet som gikk ut var fra PI-troppen: løytnant Grinden, minesøker Martinsen og Meyer som bar alt sprengstoff og merkemateriell. S-3, major Otnes fulgte også med og det samme gjorde troppssjef lt. Lydersen, Kp-sjef i B, major Olsen og undertegnede.

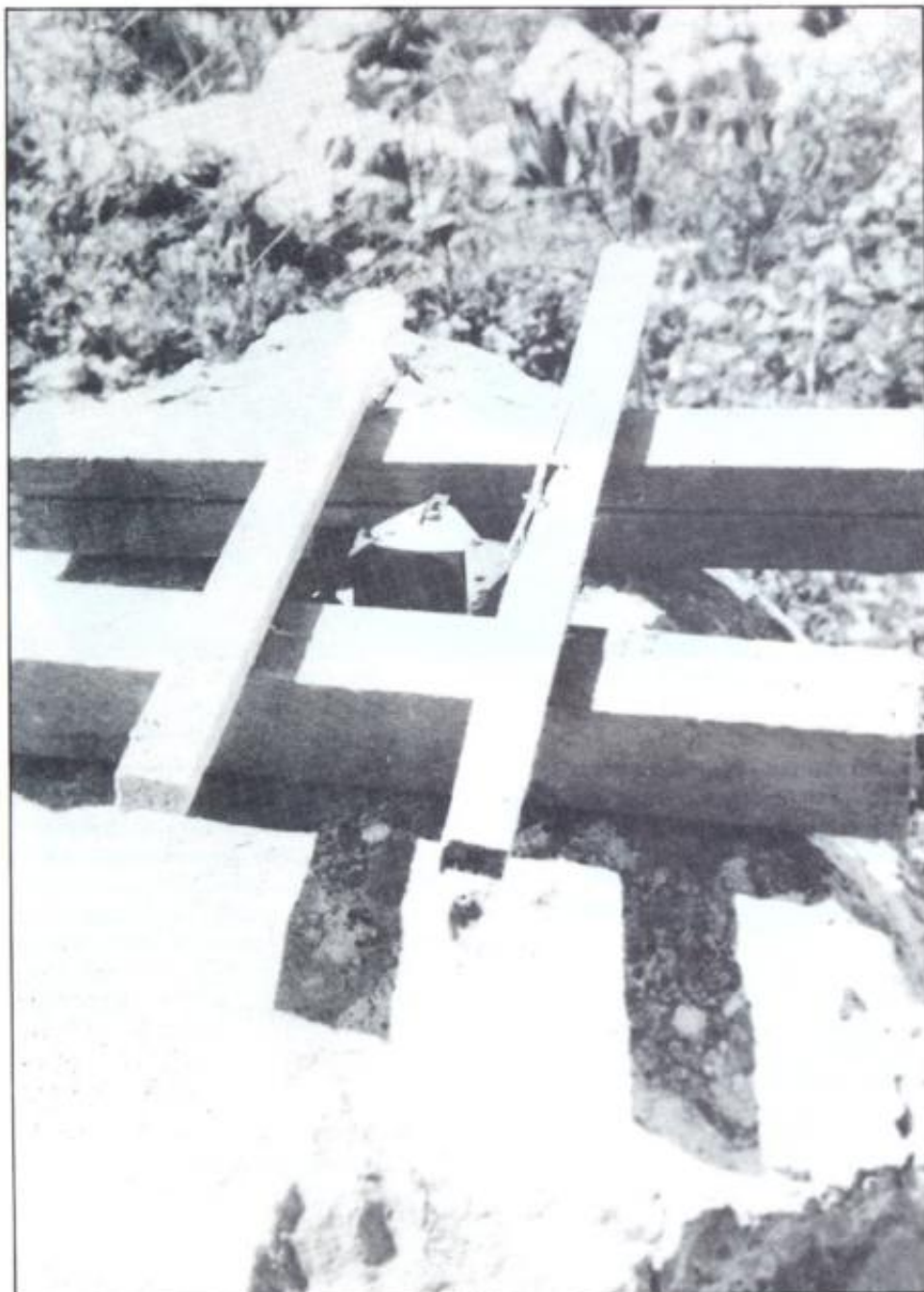
De to clusterminene vi var på jakt etter var ikke vanskelige å finne. Som vanlig hadde sivilbefolkningen markert funnstedet ved å legge mange småstener oppå en større sten. Jo da. Den ene lå lett synlig midt oppå en sten. Den andre lå gjemt under.

Løytnant Grinden ber dem som ikke

har noe å gjøre i nærheten om å trekke seg unna. Deretter legger han tometykke trepinner rundt clusteren på stenen. En kloss med sprengstoff (beslag av russisk fabrikat – ca. 300 gram pr. kloss) blir lagt oppå pinnene. Tjærelunte prøvebrennes, fenghette settes i. Slik gjøres med begge clusterene. Alt er klart. Alle må trekke ut. Grinden blir igjen. Det tradisjonelle "fyr her!" ropes av Grinden. Alle unntatt han er kommet seg i sikkerhet. Så kommer også han. Han kikker på

klokken. Sekundene tikker. Alle venter. Stillheten er øredøvende. Noen prøver seg med litt fleip. Så kommer den ene detonasjonen og røyken stiger til vær. Noen sekunder senere følger den andre. Ingen vits i å gå ned og sjekke. 300 gram sprengstoff gjør jobben grundig. Akkurat det er løytnant Grinden meget sikker på!

I nærheten, oppe på veien, står både lege og ambulanse klar. Denne dagen er det bataljonslegen, major Tor Jøranli som er med.

Her ligger clusteren - med nok sprengstoff og mange små splinter. Nok til å gjøre et menneske invalid. Trepinnene er lagt der for å plassere sprengstoffet oppå.

(Foto: R. Kristiansen)

Vi forflytter oss til neste oppdrag. Det er en 155 mm ueksplovert artillerigranat. Den ligger på grunt vann i en bekk. Vi kjører et lite stykke i oppkjørte spor etter en PPK. Den veier mange tonn så vi har nok grunn til å føle oss noenlunde trygge. Så er det ut, minesøker først. Vi går fortrinnsvis over dyrket mark. Mulighetene for å finne miner er minst der. Det nye minesøkermateriellet begynner å ule. Det sjekkes med prodd (lang, tynn stålpinne). Alle står dørgende stille. Ulykken i Blatt sitter uhyggelig fast i minnet. Ingen fare! Bare splinter. Vi går videre. Et par ganger til gjør vi holdt. Til slutt er vi ved bekkens og plutselig får vi øye på granaten. Den ligger under 10 cm vann. Brannrøret er slått av. Det utelukker ethvert forsøk på å ta den opp på land. Lt. Grinden trer i aksjon i gjen. Først er det frem med plastsprengstoff. De fleste får en klump å "kna". Plastsprengstoffet lages til en stor "kake" som løytnant Lydersen plasserer så det dekker nesten hele granaten i lengderetningen. Deretter plasseres klosser med sprengstoff, fenghette og lunte oppå plastsprengstoffet. Nå er de vel fire kilo sprengstoff totalt oppå granaten. Grinden måler ut ekstra lang tjærelunte denne gangen. Granaten inneholder ca. 10 kilo sprengstoff. Det jobber noen på et jorde i nærheten de blir varslet og svarer "Thank you!" En liten gjetergutt med en geitesflokk skjønner med en gang hva som er i ferd med å skje. Muligens har han også sett granaten i bekkens. Gutten og flokken forsvinner oppover i lia. De fleste av oss trekker bort og tar dekning bak et steingjerde. Grinden roper "fyr her!" og major Otnes gjentar som et ekko: "Jalla bom-bom!" Hvilket betyr noe slikt som: "Gå vekk – her vil det eksplodere!"

Så kommer major Otnes og løytnant Grinden og legger seg ned ved siden av oss. Minuttene går. En søyle av vann, stein og jord reiser seg plutselig opp av bekketaret – 25-30 meter. Så kommer et enormt trykk og et øredøvende drønn. Det var det. Vi går forsiktig tilbake i vår merkede løype. Det gikk greit denne gangen. En påtagelig lettelse sprer seg i hele teamet. Men det er så uendelig mye igjen – og både løytnant Grinden og vi andre vet at faren er like stor neste gang.

FORHOLDET TIL LIBANESERNE UNDER DEBATT:

NEI TIL "JALLA" – HOLDNINGER!

Fra venstre: Philip Nara (borgermester i Ebel es Saqi), Nils Holst fra 4-6 A, ekspedisjonsmann Anfin Oen og S-5, kaptein Tom Inge Danielson.

(Denne artikkelen sto i Blue Beret 2/88)

Posttjenesten under din FN-tjeneste i Sør-Libanon er kanskje det aller beste velferdstilbudet. Tre ganger i uka kommer det post fra Norge, som regel er den sendt bare et par dager før vi får den i Norbatt, NorMaintCoy eller Naqoura.

De som sitter hjemme, setter pris på å høre hvordan det står til i FN-styrken. Korte brev, lange brev, eller bare et kort gjør hverdagen lettere for dem også. Og husk: Lette brev og kort sendes gratis til Norge!

Postkontoret hjelper oss også med reisesjekker og reisevaluta.

Px heter butikken du legger igjen mesteparten av pengene du tjener i Libanon. Norbatt og NorMaintCoy har sine egne PX, det samme har Finbatt og SwedLog (i Naqoura).

PXen er drevet av de enkelte nasjoners

4xP

FN-styrke, og drives uten at man skal ha overskudd på driften. I Norbatt legger man på alle nettoppriser. Femprosenten går til kantinerådet, som fordeler pengene til velferdsformål i bataljonen. Finbatts PX har vist seg å være det billigste stedet å kjøpe stereo, fotoutstyr og klær, men utvalget kan være bedre andre steder.

Paymaster er vår egen lokale bank. Dit kan vi gå for å ta ut penger (med sjekk), og dit går vi for å gjøre opp reiseregninger, for de som drar på tjenestereiser. Paymaster har bare dollar i skapet sitt, så

vi skriver ut sjekker på en norsk sum tilsvarende en rund dollarsum. Det pleier å være et par mann i hver kontingent som tar ut mer penger enn det er på konto. Da får paymaster beskjed om å stoppe utbetalingene til kontoen er positiv igjen. Dessverre for den som overtrekker kan det ta lang tid før paymaster får den positive meldingen.

Prestetur burde alle benytte seg av for å bli kjent i det området som alle har hørt om en eller annen gang. Jeriko, Jerusalem, Dødehavet, Betlehem, og Nazaret er steder man besøker på presteturene som både presten i NorMaintCoy og i Norbatt arrangerer. Om en er troende eller ikke, presteturen er også meget interessant rent historisk og et glimrende alternativ for de som vil se hva Israel har å by på av turistattraksjoner.

— Det er nå på tide å ta et oppgjør med enkelte norske soldaters arrogante holdninger overfor libaneserne.

— Mange har fullstendig glemt hvorfor vi er her; og setter til side både norske og libanesiske regler for høflighet.

— Informasjonen FN-soldatene får før avreise er skandaløst dårlig.

Det manglet ikke på kraftsatsen da Blue Beret satte sammen et panel bestående av S-5, en rekap-soldat, en "fersking", en tolk og en borgermester fra Ebel es Saqi. Resultatet ble en samtale med gjensidig utveksling av informasjon som kanskje flere burde fått del i. Det er ikke tvil om at mange misforståelser kunne vært ryddet av veien med mer og bedre informasjon.

— Min visjon er å reise ut i AO og få til regelmessige møter med soldatene der vi får ryddet av veien de konfliktene som måtte oppstå med sivilbefolkningen, sier ordoff (S-5), kaptein Tom Inge Danielson. — Jeg har allerede erfart at dette kan være til god hjelp. I Kfar Hamam var det en del mistenning etter et tyveri av stereoanlegg. De skyldige — et par ungdommer ble tatt, og mouktaren understreket så sterkt han kunne at disse var unntak. Det samme gjorde jeg overfor soldatene, og sa at dette ikke måtte ødelegge det gode forholdet til sivilbefolkningen. Jeg har inntrykk av at budskapet "gikk inn", og at nettopp slike møter og samtaler kan bidra til å blegge konflikter.

Forholdet til de sivile er tatt opp til diskusjon både i kontingent XIX og XX. Etter at Norbatt har vært her i snart ti år, er det ikke tvil om at det begynner å bli visse, "slitasjeproblemer".

— Hvert halve år kommer det en ny forsyning av nordmenn som ikke er vant til

krig. Det er klart vi må skjerpe oss for ikke å skape problemer når vi kommer hit, sier ekspedisjonsmann Anfin Oen, som har rekap. — Min erfaring er at åpenhet overfor andre menneskers væremåte er noe av det viktigste vi kan bringe med oss. En slik nysgjerrighet vil sikkert også føre til at vi sa ja til flere invitasjoner, mener Oen.

Nils Holst er stasjonert på 4-6 A i Ferdiss. Han er en av de nye i Norbatt XX, og sier at førsteinntrykket av sivilbefolkningen er meget positivt: — De er meget vennlige, men jeg føler at jeg stiller litt på bar bakke på grunn av for dårlig informasjon på Gardermoen. Vi burde lært mer om både religioner og skikker.

— Det er ikke tvil om at noe av det som skaper mest problemer for oss, er det som skjer i fylla, og da særlig etter at portforbudet er innført, sier Philip Nara, som er mayor (borgermester) i Ebel es Saqi. — Jeg har selv hatt ubudne gjester på "besøk" ved midnattstider, og har måttet vise soldatene veien til sin egen forlegning. Jeg har også bedt befal om å forlate selskaper da det etterhvert ble for mange pinlige ting som skjedde i fylla.

Hovedinntrykket er imidlertid positivt. Vi er stolte over å ha Norbatt i vårt område, og vi føler at våre to nasjoner er forenet på en måte som kommer til å sette dype spor etter seg. Dere har forlatt familie og venner for å bidra til å løse en konflikt dere ikke er del i, og det er vi takknemlige for.

— Noe av det som imidlertid sårer en del, er antydninger om at vi bare er interessert i å tjene penger. Vær klar over at mange ofte ikke har noen annen mulighet enn å forsøke og tjene seg noen dollar ved handelsvirksomhet. Før krigen var hele Libanon et velutviklet område, og det er en helt ny

situasjon for oss å måtte være så avhengige av dollar som det vi er nå. Inflasjonen er virkelig ødeleggende for Libanon.

— Det er mange ting som gjør det vanskelig med handelsvirksomhet her i Sør-Libanon, understreker Danielson. — Bl.a. blir de fleste utsatt for ganske vilkårlig "skattlegging" når de passerer diverse CP 'er i Bekaa-dalen. Krigssituasjonen skaper et ganske kunstig næringsliv i området, og vi skal være forsiktige med å trekke for raske konklusjoner om hvor redelige eller lugubre folk er.

Sersjant Geir Furuseth er tolk i Cheeba, og kjenner arabisk språk og kultur godt både gjennom tjenesten i Norbatt og studier i Kairo: — Vi skal være klar over at små endringer i vår adferd og holdninger kan føre til store endringer hos de sivile. Dette kan slå ut både i positiv og negativ retning. Vanlig høflighet kommer man langt med,

men samtidig er det klart at informasjonen vi får før avreise, er skandaløst dårlig. Etter snart ti års erfaring burde det være mutig å gjøre dette på en bedre måte. Jeg tror også at Danielsons "visjon" om å ha regelmessige møter med befal og mannskaper der disse problemene blir tatt opp, er en meget god ide, og den bør gjennomføres snarest, mener Furuseth.

Borgermester Philip Nara avslutter samtalen med å si at dette har vært et meget nyttig møte. — Fra vår side bør vi også bli flinkere til å informere. Alt er ikke like opplagt, og vi må huske på at det er mye "gjennomtrekk" av nordmenn. La oss huske på at det både blant libanesere og nordmenn finnes holdninger som de fleste av oss tar avstand fra. Det er viktig at vi i tiden framover hjelper hverandre til å få fram de holdninger som styrker samarbeidet og vennskapet mellom våre to folk, sier Nara til slutt.

— Dårlig og manglende informasjon før avreise, mener sersjant Geir Furuseth, som er tolk i Cheeba.

UNIFIL

HQ

UNIFILs hovedkvarter ligger ved kysten, like nedenfor landsbyen Naqoura, og nær den israelske grensen i sør. HQ ble opprettet i en gammel, nedlagt tollstasjon, og har siden vokst til en liten landsby med hvite bygninger og frodig vegetasjon.

Paradoksalt ligger styrkens hovedkvarter ikke innenfor UNIFILs AO (ansvarsområde). Det skyldes at forutsetningen for deployeringen i 1978 aldri ble oppfylt – at UNIFIL skulle fylle tomrommet etter de tilbaketrekke israelske styrkene, og utgruppere helt ned til den libanesiske-israelske grensen.

Norco

Norge har ingen egen avdeling ved HQ, men en betydelig gruppe nordmenn fyller posisjoner i ulike stabselementer i Naqoura. Administrativt er de tilknyttet det såkalte Norco-elementet, og MP-kompaniet iberegnet er det ca femti nordmenn ved hovedkvarteret.

Selv om de norske tjenestegjørende i Naqoura er spredd på en rekke avdelinger og kontorer, har de to naturlige samlingspunkter: Norco-kontoret, som er administrasjonkontor for hele den norske kontingenten, og Norway House – et sosialt møtested på fritida.

Nordmennene er fordelt på hovedkvarterets tre hovedavdelinger: Operasjoner, forsyninger og administrasjon & personell.

Operasjoner

UNIFILs operasjonsavdeling er

den som kanskje blir først trukket fram, og best kjent. Dette er det sentrale nervesenter for hele styrken på ca 5500 mann, med den alltid bemannede opsen som midtpunkt. Det er hit alle meldinger fra bataljonene kommer, det er fra operasjonsavdelingen at alle operative ordrer til hele UNIFIL blir gitt.

Ops-avdelingen består av flere celler, blant annet samband, planlegging og etterretning. Sjefen for operasjonsavdelingen har de siste to og et halvt år vært norsk, i 1987 oberst Wegger Strømmen, som samtidig var norsk kontingentsjef. Fra 1988 fikk Norge stillingen som Commander of Staff (COS), oberst I. T. Furuhovde.

Norge har også en major i en av cellene i OPS-avdelingen, nemlig etterretningskontoret. Fra oktober i fjor har major Ola Kaldager tjenestegjort her.

Her skal vi tilføye en viktig avklaring: I UNIFIL snakker man aldri om etterretning; det drives kun innsamling av informasjon fra åpne kilder, og den korrekte benevnelsen er militær informasjon. Kontoret ledes av SMIO (Senior Military Information Officer), og har offiserer fra seks nasjoner i staben.

Norge har ikke lenger vakthavende offiser i den såkalte current opsen (operasjonssentralen), men har det siste året bekledd stillingen som NK for opsen. I tillegg stiller Norge en korporal som sjåfør og skriver.

Forsyninger

Logistics (forsyninger) er en betydelig avdeling i styrkens hovedkvarter. UNIFIL har to forsyningsbataljoner (en fransk og en svensk) og to verkstedkompanier (ett fransk og ett norsk), mens log-avdelingen ved HQ er sammensatt av offiserer fra alle bidragsytende nasjoner unntatt Italia – med en svensk oberst som sjef.

I alt er rundt 20 nordmenn å finne ved forsynings-avdelingen, deriblant NK, i 1988 oberstløytnant John R. Kløvstad, Norge bekler også stillingen som senior-offiser for vedlikeholdsavdelingen, og har to mann i «matcellen», samt en ingeniør-offiser.

Den største enkeltgruppen av nordmenn innen Log er å finne ved transportkontrollelementet, Movement Control (MovCon). Ni norskeoffiserer og korporaler gjør tjeneste ved MovCon – noen ved HQ i Naqoura, og dessuten i Beirut og Tyr. Mye av arbeidet til MovCon finner sted i Israel, hvor fly og skipslaster skal tas imot, vesentlig i Tel Aviv og i Haifa.

A & P

Administrasjons- og personellavdelingen har siden november i år blitt ledet av oberst Wegger Strømmen. Denne avdelingen tar seg blant annet av personell-spørsmål som innvilging av ferie, samt utstedning av identifikasjonskort for hele UNIFIL. Inn under A & P hører blant annet velferdskontor og informasjonskontor. Det siste

utgir det engelsk-språklige månedssbladet Litani, som dekker hele styrken. En norsk offiser er redaksjonssekretær i Litani.

Sivile

Hovedkvarteret er en meget internasjonalt sammensatt forsamling. Ikke bare er det folk fra de ni land som bidrar med militære styrker til UNIFIL der, det er også en rekke sivilansatte. Til sammen er det til enhver tid folk fra ca 50 nasjoner i UNIFIL HQ.

De sivilansatte kan grovt deles i to kategorier.

De lokalansatte, det vil si libanesere, og internasjonalt ansatte, altså utlendinger som enter jobber fast i FN-systemet, eller på kontrakt.

Mange av de internasjonalt rekrutterte arbeider i Field Service, en avdeling i FN som sender folk ut i felten flere steder i verden. I UNIFIL er FS-folk sysselsatt ikke minst i tekniske jobber, som feks, elektriskere og radiomekanikere. Også flere nordmenn arbeider i Field Service.

Den andre kategorien internasjonalt ansatte er fast ansatte ved FN's hovedkvarter i New York, eller fra Geneva, som kommer for en kortere periode. De fyller blant annet mange sekretærstillinger, i alle de tre avdelingene i HQ. Det er sivile som blant annet har ansvar for UNIFILs økonomiske kontor, og som driver innkjøpskontoret. Det er også en sivil pressetalsmann, juridisk rådgiver og politisk rådgiver ved hovedkvarteret.

Force Commander,
generalmajor
Hägglund

ØVERSTKOMMANDERENDE

UNIFIL har siden starten i 1978 hatt tre Øverstkommanderende: Generalmajor A.E. Erskine fra Ghana ble etterfulgt av generaløyntnant W. Callaghan fra Irland, som i 1986 overdro kommandoen til generalmajor G. Hægglund fra Finland (se bildet).

4-22
CP

2. ND. PLT
A-COY

UNIT

